

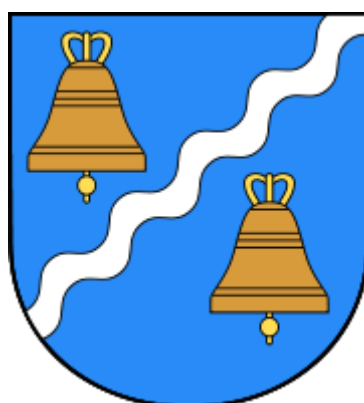
PROGRAM POSTĘPOWANIA NAPRAWCZEGO

GMINY OSTROWICE

Załącznik Nr 1

do Uchwały nr IV/21/15

z dnia 4 lutego 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Założenia	5
3. Uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania naprawczego	6
3.1. Przyczyny pogorszenia sytuacji ekonomiczno-finansowej.....	7
4. Analiza stanu finansów Gminy.....	10
4.1. Dochody w latach 2010-2014	10
4.2. Wydatki w latach 2010-2014	14
4.3. Przepływy środków pieniężnych.....	24
4.4. Zobowiązania Gminy na koniec 2014 roku	26
5. Plan przedsięwzięć naprawczych z harmonogramem ich wdrożenia.....	30
5.1. Plan przedsięwzięć naprawczych	30
5.2. Harmonogram wdrożenia.....	45
6. Przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć ostrożnościowych lub naprawczych wraz z określeniem metodologii ich obliczania oraz przyjęte do prognozy założenia..	46
6.1. Metoda weryfikacji danych prognostycznych.....	46
6.2. Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST.....	49
6.3. Prognoza sytuacji finansowej Gminy do roku 2034	52
Spis tabel.....	72
Spis wykresów	73
ZAŁĄCZNIK NR 1	74
ZAŁĄCZNIK NR 2	76

1. WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest wskazanie kierunków działań w celu poprawy i ustabilizowania sytuacji finansowej Gminy. Niniejsze opracowanie jest programem naprawczym w rozumieniu art. 244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r, poz. 885 z późniejszymi zmianami) dalej: Ustawa.

W tym celu przeprowadzono analizę:

- ✓ historyczną dochodów i wydatków budżetu ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn obecnej sytuacji finansowej Gminy,
- ✓ skutków finansowych podjętych i planowanych przedsięwzięć naprawczych.

Na podstawie powyższej analizy przygotowano prognozę z uwzględnieniem wsparcia dla Gminy z Budżetu Państwa w formie długoterminowej pożyczki restrukturyzacyjnej zawierającą:

- ✓ projekcję dochodów i wydatków budżetu Gminy na lata prognozy w porównaniu do prognozowanych wielkości wzrostu PKB i inflacji,
- ✓ poziom nadwyżki budżetowej/deficytu oraz nadwyżki operacyjnej w latach prognozy,
- ✓ projekcję przepływów pieniężnych oraz obciążenia budżetu Gminy zobowiązaniami finansowymi w latach prognozy.

Zgodnie z art. 224 ust 6 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.) jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa, jeżeli:

- ✓ jednostka samorządu terytorialnego realizuje postępowanie naprawcze lub przystępuje do jego realizacji oraz
- ✓ z analizy programu postępowania naprawczego wynika, że w stopniu wysoce prawdopodobnym:
 - nastąpi poprawa sytuacji finansowej tej jednostki oraz skuteczności w wykonywaniu jej ustawowych zadań,
 - zachowane zostaną zasady określone w art. 242 – 244, na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki,
 - zapewniona zostanie spłata wraz z odsetkami.

Jednocześnie JST przygotowująca program naprawczy powinna stosować się do zapisów art. 240a Ustawy. Zgodnie z ww. artykułem w okresie realizacji postępowania naprawczego jednostka samorządu terytorialnego:

- nie może podejmować nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych;
- nie może udzielać pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego;
- nie może udzielać poręczeń, gwarancji i pożyczek;
- nie może ponosić wydatków na promocję jednostki;
- nie może tworzyć funduszu sołeckiego;
- ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych.
- począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został przyjęty program postępowania naprawczego, do dnia zakończenia postępowania naprawczego wysokość wydatków:
 - na diety radnych,
 - na wynagrodzenie zarządu jednostki samorządu terytorialnegonie może przekroczyć wysokości wydatków z tego tytułu z roku poprzedzającego rok, w którym została podjęta uchwała w sprawie programu postępowania naprawczego.

Program postępowania naprawczego może zawierać również inne ograniczenia niż określone powyżej.

Szczegółowy zakres danych do zawarcia we wniosku o udzielenie pożyczki restrukturyzacyjnej z Budżetu Państwa został określony w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych (Dz. U. Nr 257, poz. 1730) dalej: Rozporządzenie.

Zgodnie § 3 ust. 4) Rozporządzenia, do wniosku o udzielenie pożyczki z budżetu państwa dołącza się program postępowania ostrożnościowego lub naprawczego oraz:

- ✓ analizę stanu finansów jednostki samorządu terytorialnego,
- ✓ plan przedsięwzięć ostrożnościowych lub naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzenia,

- ✓ przewidywane efekty finansowe poszczególnych przedsięwzięć ostrożnościowych lub naprawczych wraz z określeniem metodologii ich obliczania,
- ✓ uzasadnienie podejmowanych działań w ramach postępowania ostrożnościowego lub naprawczego

jeżeli nie są zawarte w programie ostrożnościowym lub naprawczym.

2. ZAŁOŻENIA

Poniższa analiza bazuje na stanie prawnym obowiązującym na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz danych finansowych Gminy dotyczących:

- ✓ wykonania budżetu za lata 2010 - 2014,
- ✓ wieloletniej prognozy finansowej na lata 2015-2032,
- ✓ stanu zobowiązań Gminy oraz harmonogramu ich spłat wg stanu na 31 grudnia 2014 roku,
- ✓ realizowanych i planowanych przedsięwzięciach naprawczych.

Jednocześnie Gmina nie posiadała i nie planuje posiadać zobowiązań związku jednostek samorządu terytorialnego a związek jednostek samorządu terytorialnego, którego jest członkiem nie posiada zobowiązań opisanych w art. 244 Ustawy.

3. UZASADNIENIE PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W RAMACH POSTĘPOWANIA NAPRAWCZEGO

Gmina Ostrowice ze względu na opisane w dalszej części niekorzystne czynniki zewnętrzne oraz konieczność realizacji szeroko zakrojonych inwestycji warunkujących prawidłową realizację nałożonych zadań, straciła możliwość pozyskiwania środków pieniężnych po racjonalnym koszcie. Konsekwencją podejmowanych działań prorozwojowych jest niestety narastający poziom zobowiązań finansowych oraz ich struktura. Około 90% zobowiązań stanowią pożyczki oprocentowane na poziomie 8 % rocznie, odsetki od nich w przypadku nie uzyskania pożyczki z Budżetu Państwa wyniosą ok 2 300 000 zł. Jest to kwota na tyle istotna w budżecie Gminy, że może decydować o utracie płynności finansowej. W celu wyjścia z niekorzystnej sytuacji finansowej Władze Gminy zdecydowały się podjąć niezbędne działania w obszarze zwiększenia dochodów, a także zmniejszenia wydatków bieżących oraz inwestycyjnych w wymiarze niezagrażającym prawidłowemu funkcjonowaniu jednostki i prawidłowej realizacji powierzonych zadań.

Działania te będą skutkowały docelowo:

- 1. Wzrostem rocznych dochodów bieżących**
- 2. Spadkiem rocznych wydatków bieżących**
- 3. Sprzedażą majątku**
- 4. Zmniejszeniem planowanych wydatków inwestycyjnych**
- 5. Zmniejszeniem wydatków bieżących na obsługę zobowiązań**

Część z ww. działań zależy bezpośrednio od Gminy i jest już realizowana lub zostanie zrealizowana wkrótce. Z przeprowadzonej analizy wynika jednak, iż niezależnie od podejmowanych działań przez Gminę **najważniejszym czynnikiem warunkującym spłatę zobowiązań Gminy i jej prawidłowe funkcjonowanie w przyszłości jest pożyczka z Budżetu Państwa w wysokości 26,5 mln zł.**

Działania podjęte w ramach realizacji programu naprawczego zostały przygotowane z uwzględnieniem wymagań art. 240a Ustawy. Kluczowym elementem podjętych działań jest uzyskanie wsparcia finansowego z Budżetu Państwa w postaci zwrotnej pożyczki restrukturyzacyjnej. Jej brak stawia pod znakiem zapytania podejmowane próby zrównoważenia finansów Gminy w tym osiągnięcie wymaganego poziomu wskaźnika nadwyżki operacyjnej.

3. 1. Przyczyny pogorszenia sytuacji ekonomiczno-finansowej

Na trudną obecnie sytuację finansową Gminy Ostrowice bezpośredni wpływ miało wiele czynników od niej niezależnych. Najważniejsze z nich przedstawiono poniżej.

- ✓ Historycznie rzecz biorąc pierwszym szczególnie dotkliwym zjawiskiem był upadek PGR – ów zlokalizowanych na terenie Gminy będącej jednostką typowo rolniczą. W efekcie nastąpił dramatyczny wzrost bezrobocia, które osiągnęło jeden z najwyższych wskaźników w województwie. Po stronie gminy spowodowało to konieczność podjęcia działań o charakterze osłonowym w stosunku do znacznej grupy osób bezrobotnych pozbawionych prawa do zasiłku i żyjących na skraju ubóstwa. Do stosowanych przy współpracy z Urzędem Pracy instrumentów w postaci robót publicznych, prac interwencyjnych i prac społeczno – użytecznych, Gmina musiała angażować znaczne środki finansowe.
- ✓ Grunty po upadłych PGR – ach przejęła Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, która przez kilka lat nie wywiązywała się z zobowiązań podatkowych wobec gminy. W późniejszym okresie grunty te sprzedano lub wydzierżawiono rolnikom, którzy korzystali ze zwolnień, co powodowało że gmina nie uzyskiwała z tego tytułu żadnych dochodów.
- ✓ W 1990 r. gmina nie otrzymała należnej dotacji od Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie w kwocie 363 718 000 zł (starych złotych). W stosunku do zrealizowanych dochodów w kwocie 2 392 689 000 zł (starych złotych) brakująca kwota dotacji miała duże znaczenie. Gmina musiała zaciągnąć kredyt bankowy, który w wyniku postępującej inflacji generował ogromne koszty, które przyczyniły się do znacznego pogorszenia sytuacji finansowej gminy w kolejnych kilku latach.
- ✓ W wyniku upadłości Banku Spółdzielczego w Ostrowicach w roku 1996 gmina straciła 110 601,00 zł. Dla porównania subwencja dla gminy (poza częścią oświatową) stanowiła kwotę 56 198,00 zł. Interwencja u decydentów na szczeblu wojewódzkim (BGŻ i NBP) jak i na szczeblu centralnym nie dała żadnych efektów.
- ✓ W 1997 r. na Gminę nałożono obowiązek przejęcia i utrzymania urządzeń wodociągowych najpierw od WZUW, który znalazł się w stanie upadłości, później od AWRSP bez zabezpieczenia środków finansowych. Gmina prowadziła eksploatację ogółem 17 stacji wodociągowych i około 80 km sieci. Urządzenia i sieci były stare i wyeksploatowane. Występowały częste awarie, których usunięcia były bardzo kosztowne.

- ✓ Gmina odzyskała w roku 1999 zaległości podatkowe od Polskich Kolei Państwowych w kwocie 120 000,00 zł. W konsekwencji powyższego Minister Finansów dokonał zmniejszenia subwencji na 2000 rok, co miało negatywny wpływ na realizację budżetu gminy w 2000 r. Pomimo interwencji u parlamentarzystów i w Ministerstwie Finansów nie udało się uzyskać jakiegokolwiek rekompensaty.
- ✓ Zapóźnienie cywilizacyjne – konieczność i presja społeczna dotycząca realizacji inwestycji w zakresie infrastruktury wodociągowo – kanalizacyjnej Gminy były czynnikami decydującymi o wystąpieniu o środki finansowe z programu SAPARD. Pomimo, że Gmina w Programie SAPARD uzyskała najlepszy w Polsce wskaźnik uzyskania dotacji inwestycyjnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca, to opóźnienie w przekazaniu dotacji z Programu SAPARD za pośrednictwem ARIMR w roku 2004, spowodowało, że pożyczka pomostowa została wliczona w dług publiczny gminy. Wskaźnik ogólny zadłużenia gminy osiągnął poziom 75% a więc znacząco przekroczył dopuszczalny próg 60%. Ta okoliczność odbiła się niekorzystnie na ocenie kredytowej gminy powodując niemożność zaciągnięcia kredytów bankowych dla poprawy płynności finansowej jednostki. W tym samym 2004 roku zlikwidowana została tzw. subwencja rekompensująca dla gmin skutki ulg ustawowych w podatku rolnym.
- ✓ Zlikwidowano również dotację celową na oświetlenie uliczne przy drogach wojewódzkich i powiatowych zmieniono sposób naliczania udziału w podatkach od osób fizycznych.
- ✓ Pomimo faktu, że Gmina posiada duże walory przyrodniczo – krajobrazowe (100% powierzchni leży w obszarze Natura 2000) rozwój turystyki był blokowany brakiem bazy turystycznej i zaniedbaną gospodarką wodno-ściekową. Dodatkowo rozwój gminy hamowany był przez fakt, że **ok. 50% gminy obejmował Drawski Park Krajobrazowy, a od roku 2007 100% powierzchni jednostki zostało objęte obszarami ochronnymi Natura 2000.** W tej sytuacji, pomimo zainteresowania inwestorów w gminie utrudnione było realizowanie inwestycji np. typu OZE (siłowni wiatrowych).
- ✓ Funkcjonowanie na terenie Gminy różnych form ochrony przyrody wymusza ponoszenie dodatkowych wydatków niezbędnych do stworzenia i utrzymania infrastruktury turystycznej czy wydatków wynikających z konieczności opracowania ocen oddziaływania projektów na środowisko naturalne.
- ✓ W 2010 roku gmina rozpoczęła realizację dużych inwestycji w zakresie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na jej terenie przy udziale środków pomocowych z PROW

i RPO WZ. Niestety brak pożyczki z WFOŚiGW oraz trudności z pozyskaniem potrzebnych kredytów bankowych, ze względu na wciąż słabe wyniki finansowe, zmusiły gminę do korzystania z oferty poza bankowych instytucji finansowych w celu pokrycia udziału własnego w realizowanych inwestycjach. Oznaczało to konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów finansowania.

- ✓ Wspomniany brak środków kredytowych mogących wspierać realizację dużej inwestycji infrastrukturalnej w Gminie przy konieczności jej kontynuacji powodował konieczność finansowania z sektora pozabankowego. W kolejnych latach budżet jednostki nie był w stanie podołać powstałym obciążeniom. Spłata jednych zobowiązań przez zaciąganie nowych na zbliżonym wysokim poziomie oprocentowania nie mogła w sposób trwały doprowadzić do poprawy ogólnej sytuacji finansowej samorządu a wręcz przeciwnie powodowała wzrost ogólnego zadłużenia jednostki.

Ponadto zmiana klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego w tym do długu Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 252, poz. 1692) postawiła gminę w niekorzystnej sytuacji. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Gmina musiała zakwalifikować do długu wykup w 2008 przez Bank Ochrony Środowiska wierzytelności z tytułu wcześniej realizowanych inwestycji w zakresie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w latach 2004-2005. Fakt ten w połączeniu ze swoistą niemożnością wygenerowania w budżecie tak małej gminy większej nadwyżki operacyjnej spowodował kumulację długu do niebezpiecznego poziomu.

Obecnie Gmina Ostrowice nie jest w stanie samodzielnie spłacić swoich zobowiązań w ustalonych z wierzycielami terminach. Mimo iż już przed przyjęciem przez Radę Gminy Programu postępowania naprawczego wprowadziła szereg oszczędności w realizacji wydatków bieżących i majątkowych.

W programie postępowania naprawczego główny nacisk zostanie położony na restrukturyzację istniejącego długu pod kątem spłaszczenia i wydłużenia okresu spłaty, obniżenia oprocentowania oraz uzyskania nowych źródeł dochodów (w tym budowa siłowni wiatrowych) co umożliwi gminie spłatę i obsługę zadłużenia.

4. ANALIZA STANU FINANSÓW GMINY

4.1. Dochody w latach 2010-2014

Szczegółowe informacje na temat zrealizowanych dochodów, ich struktury oraz tempa zmian zawierają tabele 1 - 3.

Tabela 1: Dochody Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (dane w PLN)

	2010	2011	2012	2013	2014
DOCHODY BIEŻĄCE	7 181 658	8 209 581	10 398 806	10 022 551	9 764 597
<i>Udział w podatkach dochodowych</i>	<i>457 531</i>	<i>555 346</i>	<i>671 848</i>	<i>612 953</i>	<i>711 624</i>
PIT	456 053	554 348	670 584	611 920	710 666
CIT	1 478	998	1 264	1 033	958
Podatki i opłaty lokalne	1 162 269	1 230 491	1 562 809	1 741 948	1 862 954
Podatek od nieruchomości	652 951	627 191	624 890	702 505	633 673
Podatek rolny	311 525	362 516	597 754	677 846	774 012
Podatek leśny	87 494	98 094	117 858	119 891	107 209
Inne opłaty par. 049	0	0	0	101 928	257 288
PCC	48 023	64 759	138 217	79 670	35 631
Zezwolenia na sprz. alkoholu	33 424	32 143	32 647	32 163	30 986
Podatek transportowy	11 641	24 707	17 472	15 477	13 553
Opłata skarbową	9 169	8 800	8 449	7 915	8 929
Opłata targowa	4 495	8 810	10 750	4 011	1 372
Inne	3 548	3 472	14 772	542	301
Subwencja	2 825 553	3 176 227	3 489 536	3 777 911	3 442 230
Część oświatowa	2 007 202	2 096 736	2 264 352	2 314 556	2 163 083
Część równoważąca	0	0	1 850	132	0
Część wyrównawcza	818 351	1 079 491	1 219 484	1 463 223	1 279 147
Uzupełnienie subwencji	0	0	3 850	0	0
Dotacje na zadania bieżące	2 339 041	2 433 370	2 502 105	2 777 362	2 347 829
z Budżetu Państwa	2 095 569	2 250 006	2 358 624	2 369 214	2 083 158
zadania własne	474 327	468 248	499 930	617 281	688 591
zadania zlecone	1 621 242	1 781 758	1 858 694	1 751 933	1 394 567
z innych źródeł	243 473	183 364	143 481	408 149	264 671
Inne dochody	397 263	814 148	2 172 508	1 112 376	1 399 960
Sprzedaż usług	242 958	228 556	300 195	685 810	463 349
najem i dzierżawa	67 868	77 082	85 173	89 904	91 390
Wpływy różne par. 097	9 230	428 992	1 740 148	58 108	782 009
Odsetki	28 969	17 212	14 277	22 504	19 636
Inne dochody par. 069	33 249	43 424	17 122	19 010	20 513
Kary, grzywny, mandaty	200	0	500	15 200	250
Użytkowanie wieczyste	14 788	11 743	11 589	14 736	14 508
Inne	0	7 140	3 504	207 104	8 305
DOCHODY MAJĄTKOWE	4 287 340	7 996 921	576 743	10 489 995	1 240 262
Sprzedaż majątku	1 472 179	482 853	26 082	7 014 632	13 089
Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	2 815 161	7 514 068	550 661	33 133	1 098 975
z Budżetu Państwa	0	983 000	0	0	1900
z innych źródeł	2 815 161	6 531 068	550 661	33 133	1 097 075
Wpływy ze zwrotu dotacji	0	0	0	3 442 230	128 198
DOCHODY OGÓŁEM	11 468 998	16 206 502	10 975 549	20 512 545	11 004 859

Tabela 2: Dochody Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (struktura)

	2010	2011	2012	2013	2014
DOCHODY BIEŻĄCE	62,60%	50,70%	94,70%	48,90%	88,73%
<i>Udział w podatkach dochodowych</i>	6,40%	6,80%	6,50%	6,10%	7,29%
PIT	6,40%	6,80%	6,40%	6,10%	7,29%
CIT	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Podatki i opłaty lokalne</i>	16,20%	15,00%	15,00%	17,38%	19,08%
Podatek od nieruchomości	9,10%	7,60%	6,00%	7,00%	6,49%
Podatek rolny	4,30%	4,40%	5,70%	6,80%	7,93%
Podatek leśny	1,20%	1,20%	1,10%	1,20%	1,10%
Inne opłaty par. 049	0,00%	0,00%	0,00%	1,00%	2,63%
PCC	0,70%	0,80%	1,30%	0,80%	0,36%
Zezwolenia na sprz. alkoholu	0,50%	0,40%	0,30%	0,30%	0,32%
Podatek transportowy	0,20%	0,30%	0,20%	0,20%	0,14%
Opłata skarbową	0,10%	0,10%	0,10%	0,10%	0,09%
Opłata targowa	0,10%	0,10%	0,10%	0,00%	0,01%
Inne	0,00%	0,00%	0,10%	0,00%	0,00%
<i>Subwencja</i>	39,30%	38,70%	33,60%	37,70%	35,25%
Część oświatowa	27,90%	25,50%	21,80%	23,10%	22,15%
Część równoważąca	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Część wyrównawcza	11,40%	13,10%	11,70%	14,60%	13,10%
Uzupełnienie subwencji	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>Dotacje na zadania bieżące</i>	32,60%	29,60%	24,10%	27,70%	24,04%
z Budżetu Państwa	29,20%	27,40%	22,70%	23,60%	21,33%
zadania własne	6,60%	5,70%	4,80%	6,20%	7,05%
zadania zlecone	22,60%	21,70%	17,90%	17,50%	14,28%
z innych źródeł	3,40%	2,20%	1,40%	4,10%	2,71%
<i>Inne dochody</i>	5,50%	9,90%	20,90%	11,10%	14,34%
Sprzedaż usług	3,40%	2,80%	2,90%	6,80%	4,75%
najem i dzierżawa	0,90%	0,90%	0,80%	0,90%	0,94%
Wpływy różne par. 097	0,10%	5,20%	16,70%	0,60%	8,01%
Odsetki	0,40%	0,20%	0,10%	0,20%	0,20%
Inne dochody par. 069	0,50%	0,50%	0,20%	0,20%	0,21%
Kary, grzywny, mandaty	0,00%	0,00%	0,00%	0,20%	0,00%
Użytkowanie wieczyste	0,20%	0,10%	0,10%	0,10%	0,15%
Inne	0,00%	0,10%	0,00%	2,07%	0,09%
DOCHODY MAJĄTKOWE	37,40%	49,30%	5,30%	51,10%	11,27%
<i>Sprzedaż majątku</i>	34,30%	6,00%	4,50%	66,90%	1,06%
<i>Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne</i>	65,70%	94,00%	95,50%	0,30%	88,61%
z Budżetu Państwa	0,00%	2,50%	0,00%	0,00%	0,15%
z innych źródeł	65,70%	81,70%	95,50%	0,30%	88,46%
<i>Wpływy ze zwrotu dotacji</i>	0,00%	0,00%	0,00%	32,80%	10,34%
DOCHODY OGÓŁEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Tabela 3: Dochody Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (zmiana)

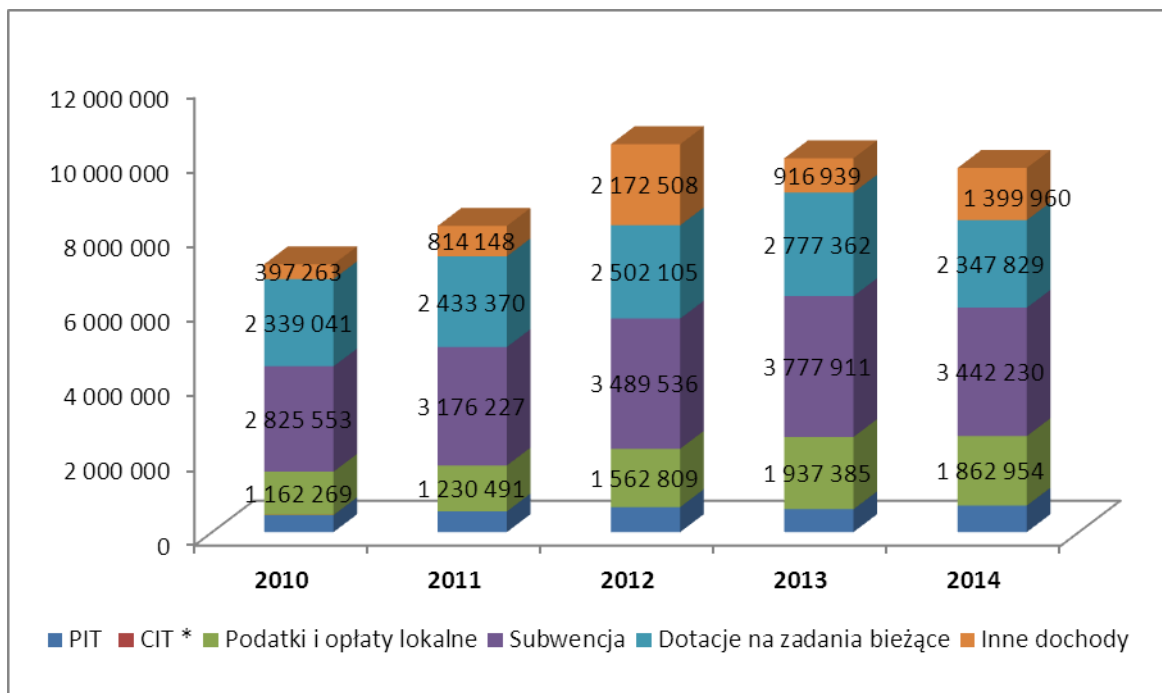
	2010	2011	2012	2013	2014
DOCHODY BIEŻĄCE	-4,40%	14,30%	26,70%	-3,60%	2,64%
Udział w podatkach dochodowych	1,90%	21,40%	21,00%	-8,80%	16,10%
PIT	2,30%	21,60%	21,00%	-8,70%	16,14%
CIT	-50,20%	-32,50%	26,70%	-18,20%	-7,27%
Podatki i opłaty lokalne	-12,20%	5,90%	27,00%	11,46%	6,94%
Podatek od nieruchomości	5,10%	-3,90%	-0,40%	12,42%	-9,80%
Podatek rolny	-36,10%	16,40%	64,90%	13,40%	14,19%
Podatek leśny	-10,30%	12,10%	20,10%	1,70%	-10,58%
Inne opłaty par. 049	-	-	-	-	-
PCC	-4,60%	34,80%	113,40%	-42,40%	152,42%
Zezwolenia na sprz. alkoholu	7,30%	-3,80%	1,60%	-1,50%	-55,28%
Podatek transportowy	-20,90%	112,20%	-29,30%	-11,40%	-3,66%
Opłata skarbową	-21,30%	-4,00%	-4,00%	-6,30%	-12,43%
Opłata targowa	-	96,00%	22,00%	-62,70%	12,81%
Inne	-64,20%	-2,10%	325,50%	-96,30%	-44,47%
Subwencja	-11,20%	12,40%	9,90%	8,30%	-8,89%
Część oświatowa	0,40%	4,50%	8,00%	2,20%	-6,54%
Część równoważąca	-100,00%	-	-	-92,9	-
Część wyrównawcza	-30,70%	31,90%	13,00%	20,00%	-12,58%
Uzupełnienie subwencji	-	-	-	-100%	-
Dotacje na zadania bieżące	8,70%	4,00%	2,80%	11,00%	-15,47%
z Budżetu Państwa	13,40%	7,40%	4,80%	0,40%	-12,07%
zadania własne	-2,40%	-1,30%	6,80%	23,50%	11,55%
zadania zlecone	19,00%	9,90%	4,30%	-5,70%	-20,40%
z innych źródeł	-20,00%	-24,70%	-21,80%	184,50%	-35,15%
Inne dochody	-1,90%	104,90%	166,80%	51,20%	28,85%
Sprzedaż usług	-6,60%	-5,90%	31,30%	128,50%	-32,44%
najem i dzierżawa	-2,40%	13,60%	10,50%	5,60%	1,65%
Wpływy różne par. 097	-15,30%	4547,60%	305,60%	-96,70%	1345,78%
Odsetki	32,30%	-40,60%	-17,00%	57,60%	-12,74%
Inne dochody par. 069	109,50%	30,60%	-60,60%	11,00%	7,91%
Kary, grzywny, mandaty	-	-100,00%	-	2940,00%	-98,40%
Użytkowanie wieczyste	-10,20%	-20,60%	-1,30%	27,20%	-1,55%
Inne	-100,00%	-	-50,90%	5910,00%	-95,99%
DOCHODY MAJĄTKOWE	5598,70%	86,50%	-92,80%	1718,80%	-88,18%
Sprzedaż majątku	1856,80%	-67,20%	-94,60%	26794,10%	-99,81%
Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	-	166,90%	-92,70%	-94,00%	3316,85%
z Budżetu Państwa	-	-	-	-	-
z innych źródeł	-	166,90%	-92,70%	-94,00%	3311,12%
Wpływy ze zwrotu dotacji	-	-	-	-	-96,28
DOCHODY OGÓŁEM	51,20%	41,30%	-32,30%	86,90%	-46,35%

Analiza dochodów Gminy obejmuje okres od 2010 do 2014 roku. Przyjęto pięcioletni okres analizy dla właściwego obrazowania tendencji kształtujących się po dochodowej stronie budżetu.

Badanie kształtowania się wykonanych dochodów Gminy oparto na dokumentach wymienionych w pkt 2 „Założenia”. Osobno przeanalizowano grupę dochodów bieżących oraz majątkowych, gdyż charakteryzują się one różną specyfiką. W ramach dochodów bieżących zasadne jest badanie tendencji natomiast dochody majątkowe są funkcją wydatków inwestycyjnych (dotacje na zadania inwestycyjne i środki pomocy bezzwrotnej oraz dochody ze sprzedaży majątku) a także innych potrzeb finansowych JST (dochody ze sprzedaży majątku).

W analizowanym okresie dochody bieżące Gminy kształtowały się w przedziale od 7,2 mln zł w 2010 roku do 9,8 mln zł w roku 2014.

Wykres 1: Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących

**ze względu na niską wartość wykres nie uwidacznia pozycji.*

Największy wpływ na kształtowanie się dochodów bieżących miał wzrost:

- ✓ subwencji ogólnej,
- ✓ podatków i opłat lokalnych,
- ✓ zdarzeń o charakterze jednorazowym: w 2011 i 2012 roku Gmina otrzymała odpowiednio 0,4 i 1,7 mln zł z tytułu zwrotu podatku VAT.

Dodatkowo w związku z koniecznością finansowania niezbędnych zadań inwestycyjnych w latach 2009-2014 sprzedano majątek na kwotę 9,1 mln zł a także pozyskano i wykorzystano dotacje oraz środki bezzwrotne na zadania inwestycyjne w wysokości 15,6 mln zł. Istotnym jest, że sprzedaż oczyszczalni ścieków i części sieci kanalizacyjnej w 2013 za kwotę 7,0 mln zł miała charakter zwrotny i stanowiła zobowiązanie Gminy. W 2014 roku zostało zrestrukturyzowane zobowiązanie wynikające z wykupu środków trwałych i Gmina przejęła na własność środki trwałe przy znacznym zmniejszeniu kosztów obsługi zobowiązania.

Ze względu na czynniki obiektywne: małą gęstość zaludnienia, niskie dochody mieszkańców, brak zakładów przemysłowych – położenie Gminy na obszarze Natura 2000 - dochody z tytułu udziału w podatkach dochodowych PIT i CIT znacznie odbiegały od średniej dla podobnych jednostek. Nie rekompensowała ich część wyrównawcza subwencji ogólnej, która w analizowanym okresie była stosunkowo niska.

Gmina starała się uzyskać wzrost dotacji na zadania bieżące. Jednym z narzędzi było prowadzenie prac interwencyjnych, które miały przyczynić się do zaktywizowania osób nieposiadających zatrudnienia i tym samym przyczynić się do zmniejszenia wysokiego wskaźnika bezrobocia. Dotacje bieżące pokrywały jednak jedynie część wydatków z tym związanych i w przyszłości, ze względu na wprowadzanie programu naprawczego, prace interwencyjne będą musiały być znacznie ograniczone.

Podsumowując Gmina posiada powtarzalne dochody bieżące na poziomie ok. 10 mln zł, przy czym tak jak w większości małych gmin wiejskich główną pozycję dochodów stanowią subwencje i dotacje z Budżetu Państwa.

4.2. Wydatki w latach 2010-2014

Analiza wydatków Gminy obejmuje okres od roku 2010 do roku 2014. Tak jak w przypadku dochodów przyjęto pięcioletni okres analizy dla właściwego obrazowania tendencji kształtujących się po dochodowej stronie budżetu.

Badanie kształtowania się wykonanych wydatków Gminy oparto na dokumentach wymienionych w pkt 2 „Założenia”. Osobno przeanalizowano grupę wydatków bieżących oraz inwestycyjnych, gdyż charakteryzują się one różną specyfiką. W ramach wydatków bieżących zasadne jest badanie tendencji natomiast wydatki majątkowe są uzależnione od potrzeb społeczności lokalnej, decyzji władz Gminy oraz jej możliwości finansowych. Dodatkowo w ramach obu ww. kategorii

wyszczególniono kwoty spłat zobowiązań niezaliczanych do wydatków z tytułu obsługi zadłużenia i kategorii rozchody. W analizowanym okresie wydatki bieżące Gminy kształtowały się w przedziale od 8,6 mln zł w 2010 roku do 11,7 mln zł w roku 2014.

Szczegółowe informacje na temat zrealizowanych wydatków, ich struktury oraz tempa zmian zawierają tabele 4 - 7.

Tabela 4: Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (działy)

	2010	2011	2012	2013	2014
WYDATKI BIEŻĄCE	8 605 253	8 622 936	9 793 466	10 957 878	11 684 044
OŚWIATA I WYCHOWANIE	2 090 524	2 460 706	3 153 289	2 996 972	2 880 871
POMOC SPOŁECZNA	1 803 534	1 751 425	1 812 950	1 850 768	1 809 514
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	1 494 922	1 577 493	1 316 033	1 754 609	1 587 227
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA	1 479 331	1 058 458	588 363	1 225 405	765 271
ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	286 058	208 852	922 491	1 059 984	1 435 038
OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	390 763	435 671	887 584	824 615	2 150 703
KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA	259 925	331 593	295 735	396 622	304 259
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA	164 798	167 381	179 519	207 093	180 154
EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	133 553	180 363	162 100	189 352	172 393
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	222 008	175 194	176 221	136 994	90 277
POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POL. SPOŁ.	151 404	150 074	140 157	125 161	100 771
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	47 038	54 159	88 973	90 957	39 938
KULTURA FIZYCZNA	30 442	26 849	36 270	54 960	62 251
OCHRONA ZDROWIA	24 365	30 559	20 144	29 702	24 037
DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	9 995	6 475	13 200	14 245	46 288
POZOSTAŁE	16 594	7 683	438	439	35 052
WYDATKI INWESTYCYJNE	5 130 133	13 717 662	9 619 863	6 219 296	1 660 153
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA	1 117 218	3 204 520	1 661 949	4 798 971	0
ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	3 982 915	9 121 629	7 565 264	625 589	301 000
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	20 000	149 863	278 020	290 910	1 051 571
KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA	0	0	0	269 721	247 053
DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	0	0	0	101 309	0
KULTURA FIZYCZNA	0	1 078 939	100 530	69 785	60 529
TURYSTYKA	0	0	0	25 196	0
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA	10 000	59 346	0	22 755	0
POZOSTAŁE	0	103 365	14 100	15 060	0
WYDATKI OGÓŁEM	13 735 386	22 340 598	19 413 329	17 177 174	13 344 197

Najważniejszymi obszarami realizacji wydatków bieżących Gminy są: Oświata i wychowanie, Pomoc społeczna i Administracja publiczna. W 2014 roku stanowiły one ponad 50% wydatków bieżących. W przypadku wydatków inwestycyjnych zauważyć można zdecydowanie większy ich udział w dochodach ogółem w szczególności istotny udział wydatków związanych z gospodarką wodno-ściekową. Wynikało to z konieczności nadrobienia zapóźnień infrastrukturalnych Gminy w tym obszarze.

Tabela 5: Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
WYDATKI BIEŻĄCE	8 605 253	8 622 936	9 793 466	10 957 877	11 684 044
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	597 287	231 102	217 316	101 974	277 778
	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Wynagrodzenia</i>	3 599 320	4 052 021	4 378 465	5 204 229	4 367 439
<i>Socjalne</i>	1 529 053	1 478 826	1 501 861	1 507 664	1 607 509
<i>Usługi pozostałe</i>	970 996	848 549	975 532	912 787	1 545 903
<i>Obsługa długu</i>	311 013	417 271	805 817	791 115	2 010 093
<i>Zakup materiałów</i>	515 664	518 756	615 717	669 238	643 706
<i>Zakup energii</i>	197 530	147 494	350 273	316 680	306 372
<i>Opłaty i składki (ubezp)</i>	207 648	234 014	235 265	298 088	301 837
<i>Podatek od nieruchomości</i>	0	0	0	255 743	104 655
<i>Dotacje i subwencje</i>	138 601	158 250	179 389	206 297	182 100
<i>Dodatki do wynagrodzeń dla nauczycieli, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń i różne wydatki na rzecz osób fizycznych</i>	198 210	196 025	209 984	194 225	234 968
<i>Remonty</i>	115 397	38 775	126 781	184 988	82 862
<i>Stypendia</i>	117 187	152 900	131 152	173 161	158 956
<i>Pozostałe odsetki</i>	624 671	285 693	166 530	75 478	31 483
<i>VAT</i>	0	0	13 557	41 164	4 332
<i>Pozostałe</i>	79 963	94 362	103 144	127 022	101 829
WYDATKI INWESTYCYJNE	5 130 133	13 717 662	9 619 863	6 219 297	1 660 153
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	997 623	2 907 090	1 601 949	4 702 501	0

Tabela 6: Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (struktura)

	2010	2011	2012	2013	2014
WYDATKI BIEŻĄCE	62,70%	38,60%	50,40%	63,80%	87,56%
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	4,30%	1,00%	1,10%	0,60%	2,37%
<i>udział w wydatkach bieżących</i>					
Wynagrodzenia	41,80%	47,00%	44,70%	47,50%	37,38%
Socjalne	17,80%	17,10%	15,30%	13,80%	13,76%
Usługi pozostałe	11,30%	9,80%	10,00%	8,30%	13,23%
Obsługa długu	3,60%	4,80%	8,20%	7,20%	17,20%
Zakup materiałów	6,00%	6,00%	6,30%	6,10%	5,51%
Zakup energii	2,30%	1,70%	3,60%	2,90%	2,62%
Opłaty i składki (ubezpj)	2,40%	2,70%	2,40%	2,70%	2,70%
Podatek od nieruchomości	0,00%	0,00%	0,00%	2,30%	0,90%
Dotacje i subwencje	1,60%	1,80%	1,80%	1,90%	1,56%
<i>Dodatki do wynagrodzeń dla nauczycieli, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń i różne wydatki na rzecz osób fizycznych</i>	2,30%	2,30%	2,10%	1,80%	2,01%
Remonty	1,30%	0,40%	1,30%	1,70%	0,71%
Stypendia	1,40%	1,80%	1,30%	1,60%	1,36%
Pozostałe odsetki	7,30%	3,30%	1,70%	0,70%	0,27%
VAT	0,00%	0,00%	0,10%	0,40%	0,04%
Pozostałe	0,90%	1,10%	1,10%	1,20%	0,87%
WYDATKI INWESTYCYJNE	37,30%	61,40%	49,60%	36,20%	12,44%
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	7,30%	13,00%	8,30%	27,40%	
WYDATKI OGÓŁEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Tabela 7: Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (zmiana)

	2010	2011	2012	2013	2014
WYDATKI BIEŻĄCE	8,80%	0,20%	13,60%	11,90%	6,63%
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	-23,00%	-61,30%	-6,00%	-53,10%	172,40%
Wynagrodzenia	-0,60%	3,10%	2,00%	4,70%	-16,08%
Socjalne	1,70%	-0,80%	0,40%	0,10%	6,62%
Usługi pozostałe	10,80%	-3,20%	3,70%	-1,60%	69,36%
Obsługa długu	3,50%	8,50%	23,30%	-0,50%	154,08%
Zakup materiałów	10,90%	0,10%	4,70%	2,20%	-3,82%
Zakup energii	-6,90%	-6,30%	34,40%	-2,40%	-3,26%
Opłaty i składki (ubezpj)	3,90%	3,20%	0,10%	6,70%	1,26%
Podatek od nieruchomości	-	-	-	-	-59,08

<i>Dotacje i subwencje</i>	4,60%	3,50%	3,30%	3,70%	-11,73%
<i>Dodatki do wynagrodzeń dla nauczycieli, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń i różne wydatki na rzecz osób fizycznych</i>	-0,40%	-0,30%	1,80%	-1,90%	20,98%
<i>Remonty</i>	-4,60%	-16,60%	56,70%	11,50%	-55,21%
<i>Stypendia</i>	-1,00%	7,60%	-3,60%	8,00%	-8,22%
<i>Pozostałe odsetki</i>	17,70%	-13,60%	-10,40%	-13,70%	-58,29%
<i>VAT</i>	-	-	-	50,90%	-89,48%
<i>Pozostałe</i>	3,70%	4,50%	2,30%	5,80%	-19,83%

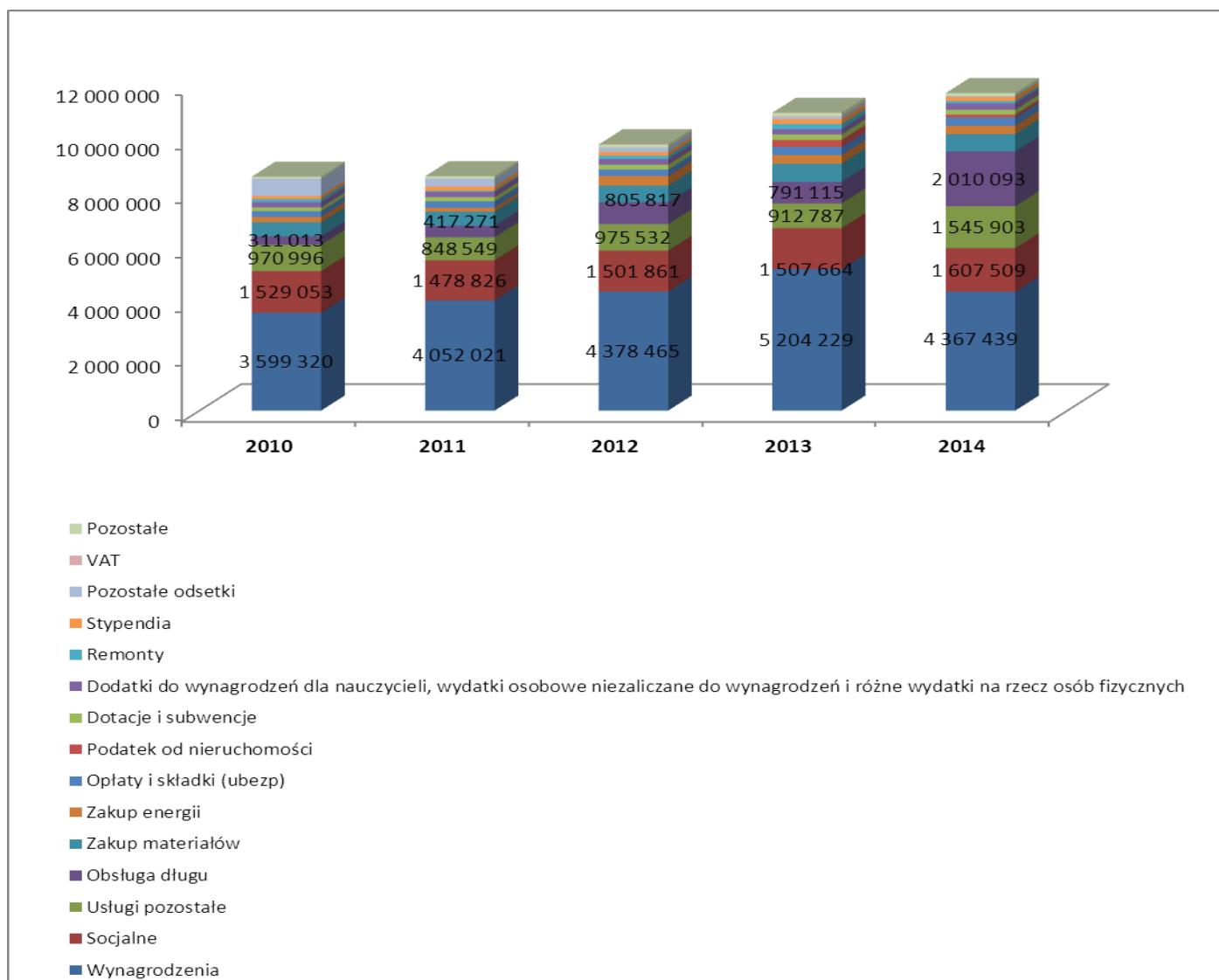
WYDATKI INWESTYCYJNE	76,80%	41,80%	-7,50%	-8,80%	-73,31%
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	-1,80%	47,90%	-11,20%	48,40%	
WYDATKI OGÓŁEM	12,50%	15,70%	-3,30%	-2,90%	-22,31%

Największy wpływ na kształtowanie się wydatków bieżących w analizowanym okresie miały wydatki wynikające z :

- ✓ wynagrodzeń – w związku z przeprowadzanymi pracami interwencyjnymi, rozbudową i remontami infrastruktury oraz projektami finansowanymi ze środków bezzwrotnych,
- ✓ usług – w związku z wejściem w życie tzw. „ustawy śmieciowej” i kosztów utrzymania infrastruktury wodno-ściekowej,
- ✓ kosztów obsługi zobowiązań,
- ✓ zakupu materiałów,

Jednocześnie konieczność spłaty zobowiązań wymagalnych i refinansowania zobowiązań na sfinansowanie wkładu własnego projektów wodno-ściekowych, skłoniło Gminę do poszukiwania alternatywnych form finansowania znajdujących swoje odzwierciedlenie w zwiększonych wydatkach tak bieżących, jak i inwestycyjnych. Jest to rozwiązanie stosowane zazwyczaj w celu przyspieszenia i tym samym obniżenia kosztów inwestycji w samorządach o dobrej sytuacji finansowej, mających odpowiednią zdolność do ich późniejszej spłaty. W analizowanym okresie stanowiły one prawie 1/3 wydatków ogółem Gminy.

Wykres 2: Struktura i zmiana poziomu wydatków bieżących

Jednocześnie należy zauważyć, Gmina ponosi bardzo wysokie koszty finansowania zobowiązań stanowiły one 17% wydatków bieżących.

W celu poprawy infrastruktury Gmina zrealizowała w analizowanym okresie szereg inwestycji na kwotę 25,1 mln zł. Jednocześnie pozyskała 15,6 mln zł środków bezzwrotnych na ten cel. Większość z nich dotyczyło gospodarki wodno-ściekowej. Całkowite koszty i udział własny w zrealizowanych inwestycjach prezentuje poniższa tabela.

Tabela 8: Zestawienie kosztów inwestycji zrealizowanych w latach 2010-2013

Lp.	Nazwa zadania	Całkowita wartość zadania	Środki pomocowe	Udział własny
1	Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Ostrowice w obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego – ETAP I	14 210 380	9 270 362	4 940 018
2	Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Ostrowice w obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego – ETAP II	6 343 162	3 427 092	2 916 070
3	Budowa sieci wodociągowej na trasie Nowe Worowo- Smółdęcino	568 515	244 953	323 562
4	Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Przytoń w Gminie Ostrowice .	164 812	75 277	89 535
5	Budowa placu zabaw dla dzieci w miejscowości Jelenino gm. Ostrowice	23 278	13 248	10 030
6	Udział Gminy w remontach dróg powiatowych	278 020	0	278 020
7	Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu : „Moje boisko – Orlik 2012” w miejscowości Ostrowice	1 156 476	983 000	173 476
8	Urządzenie czterech placów zabaw oraz remont czterech świetlic wiejskich w miejscowościach na terenie Gminy Ostrowice	418 139	245 569	172 570
9	Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowe Worowo	221 839	135 268	86 571
10	Budowa podłączeń budynków do kanalizacji sanitarnej w Gminie Ostrowice w miejscowości: Bolegorzyn, Chlebowo, Nowe Worowo, Siecino	552 883	248 797	304 086
11	Modernizacja ścieżki rowerowej Połczyn Zdrój - Złocieniec w granicach administracyjnych gm. Ostrowice na długości 4216 mb	1 117 873	916 736	201 137
Razem		25 055 376	15 560 302	9 495 075

W latach 2010-2013 gmina zrealizowała inwestycje na łączną kwotę 25 055 376,36 zł, w tym:

1.Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Ostrowice w obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego – ETAP I

w tym:

- Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno – tłocznej w m. Nowe Worowo.
- Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno – tłocznej w m. Chlebowo.
- Budowa kanalizacji sanitarnej tłocznej Nowe Worowo – Stare Worowo.
- Budowa kanalizacji sanitarnej tłocznej Chlebowo - Nowe Worowo.

- Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Chlebowo i Nowe Worowo.

Zadanie zostało realizowane w ramach środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013. Całkowite wydatki projektu wynoszą 14 210 380,53 zł.

w tym:

Dofinansowanie stanowiło 9 270 362,04 zł. (84,63 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu)

Udział własny gminy – 4 940 018,49 zł

Okres realizacji 2010-2012

2. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Ostrowice w obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego – ETAP II

w tym:

- Modernizacja stacji wodociągowych Dołgie, Ostrowice, Bolegorzyn, Borne, Siecino.
- Budowa sieci wodociągowych w m. Przytoń, Bolegorzyn.
- Budowa kanalizacji w m. Bolegorzyn z przesyłem do Nowego Worowa.

Zadanie zostało realizowane w ramach środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 z Działania Osi - 3 – Jakość życia na obszarach wiejskich i zróżnicowanie gospodarki wiejskiej. Priorytet: „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Całkowite koszty projektu 6 343 162, 26 zł

Dofinansowanie projektu stanowiło 3 427 091,93 zł. (75 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu)

Udział własny gminy – 2 916 0710,33 zł

Okres realizacji 2010 – 2012

3. Budowa sieci wodociągowej na trasie Nowe Worowo- Smółdęcino wraz z węzłami P-1/W-12 i P-2/W -88 oraz wewnętrznymi liniami zasilającymi na terenie działek nr 55/17, 33 obręb Nowe Worowo i 49/1, 17/2, 19/5, 19/7 obręb Smółdęcino.

Zadanie zostało zrealizowane w 2011 r.

Rurociąg będzie zasilał w wodę w miejscowości Smółdęcino, co umożliwi wyłączenie wyeksploatowanej i kosztownej w utrzymaniu stacji wodociągowej w Smółdęcinie a również w przyszłości umożliwi podłączenie do wodociągu Kolonii Nowe Worowo – Smółdęcino, które dotychczas nie korzystały z wodociągu gminnego, tylko z własnych lokalnych ujęć.

Całkowite wydatki projektu stanowią 568 514,61 zł.

Dofinansowanie z PROW 2007-2013 wynosiło 244 953,00 zł

Udział własny gminy – 323 561,61 zł

4. Modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Przytoń w Gminie Ostrowice .

Zadanie zostało realizowane w ramach działania 413 „Wdrażania lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Łączny koszt zadania zamknął się kwotą 164.811,76 zł.

Dofinansowanie ze środków pomocowych stanowiło kwotę 75 277,00 zł

Udział własny gminy – 89 534,76 zł

5. Budowa placu zabaw dla dzieci w miejscowości Jelenino gm. Ostrowice

Gmina przeprowadziła w 2012 roku planowaną inwestycję budowy placu zabaw w Jeleninie.

Całkowity koszt inwestycji wyniósł 23 277,80 zł.

Kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla małych projektów stanowiła 13 248,00 zł.

Udział własny gminy – 10 029,80 zł

6.Udział Gminy w remontach dróg powiatowych :

- w remoncie drogi powiatowej Nr 1962Z Ostrowice-Złocieniec i drogi powiatowej 1985Z Złocieniec-Wierzchowo-Kalisz Pomorski, Etap II od skrzyżowania Żabin do Kalisza Pomorskiego - 103 883,62 zł

- w remoncie drogi powiatowej Nr 1962Z Ostrowice-Złocieniec łączącej drogę krajową nr 20 w miejscowości Złocieniec z drogą wojewódzką nr 173 w miejscowości Ostrowice o długości 12,404 km - 174 136,20 zł

Łącznie udział gminy- 278 019,82 zł

7.Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu : „Moje boisko – Orlik 2012” w miejscowości Ostrowice

Całkowity koszt zadania- 1 156 475,61 zł

Zabezpieczeniem finansowym powyższego zadania były środki finansowe z :

- Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 333 000,00 zł
- Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim w wysokości 150 000,00 zł
- Ministerstwa Sportu i Turystyki do kwoty 500 000,00 zł
- Środki własne gminy 173 475,61 zł

Inwestycja została zrealizowana w 2011 r. Zakres rzeczowy był następujący:

- Boisko do piłki nożnej- nawierzchnia z trawy sztucznej – 1 860 m²
- Boisko wielofunkcyjne- nawierzchnia poliuretanowa – 613 m²
- Miejsca parkingowe + plac przy obiekcie – 149 m²
- Zaplecze szatniowo-sanitarne – 83 m²
- Ogrodzenie boisk wysokość 4 m.

8.,Urządzenie czterech placów zabaw oraz remont czterech świetlic wiejskich w miejscowościach na terenie Gminy Ostrowice”

Wartość zadania stanowi 418 139,29 zł.

Dofinansowanie z PROW 2007-2013 stanowi 245 569,00 zł.

Udział własny gminy- 172 570,29 zł

9.Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowe Worowo

Całkowity koszt inwestycji wynosił 221 838, 69 zł. Inwestycja współfinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.

Dofinansowanie wynosi 135 268,00 zł.

Udział własny gminy – 86 570,69 zł

10.Budowa połączeń budynków do kanalizacji sanitarnej w Gminie Ostrowice w miejscowości: Bolegorzyn, Chlebowo, Nowe Worowo, Siecino

Zadanie realizowane przy udziale środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wydatki zrealizowane w 2012 i 2013 roku w łącznej kwocie 351 883,00 zł.

Plan na 2014 r to kwota 201 000,00 zł. Refundacja środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej spodziewana jest w 2014 r. w kwocie 248 797,00 zł.

Udział własny gminy stanowić będzie 304 086,00 zł.

Całkowity koszt zadania wynosi 552 883,00 zł.

11. Modernizacja ścieżki rowerowej Polczyn Zdrój - Złocieniec w granicach administracyjnych gm. Ostrowice na długości 4216 mb.

Projekt współfinansowany z Programu Operacyjnego "Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013",.

Realizacja zadania w latach 2013-2014. Wartość całkowita wynosi 1 117 872,99 zł, kwota dofinansowania wynosi 916 736,00 zł. Poniesione wydatki w 2013 r. wynosiły 66 056,61 zł. Zadanie jest zakończone. Rozliczenie finansowe i refundacja środków nastąpiła w 2014 roku.

Udział własny gminy – 201 136,99 zł.

4.3. Przepływy środków pieniężnych

W niniejszym punkcie przeanalizowano trzy kluczowe pozycje rachunku przepływów pieniężnych Gminy, tj.:

- ✓ Wolne środki, tj.: różnicę między dochodami i wydatkami bieżącymi bez uwzględnienia spłat odsetek oraz spłat zobowiązań poprzez paragrafy wydatków bieżących
- ✓ Wynik budżetu skorygowany o spłaty odsetek oraz spłaty zobowiązań poprzez paragrafy wydatków, oraz
- ✓ Środki do dyspozycji - ostateczny wynik przepływów pieniężnych uwzględniający przychody, rozchody a także wszystkie wydatki na spłatę i obsługę zobowiązań.

Tabela 9: Przepływy pieniężne w latach 2010-2014

		2010	2011	2012	2013	2014
I	DOCHODY BIEŻĄCE	7 181 658	8 209 581	10 398 806	10 022 550	9 764 597
1	Udział w podatkach dochodowych	457 531	555 346	671 848	612 953	711 624
2	Podatki i opłaty lokalne	1 162 269	1 230 491	1 562 809	1 741 948	1 862 954
3	Subwencja	2 825 553	3 176 227	3 489 536	3 777 911	3 442 230
4	Dotacje na zadania bieżące	2 339 041	2 433 370	2 502 105	2 777 362	2 347 829
5	Inne dochody	397 263	814 148	2 172 508	1 112 375	1 399 960
II	WYDATKI BIEŻĄCE	8 605 253	8 622 936	9 793 466	10 957 878	11 684 044
1	w tym spłata zobowiązań	597 287	231 102	217 316	101 974	277 778
2	Wynagrodzenia	3 797 530	4 052 021	4 588 449	5 398 453	4 367 439
3	Socjalne	1 529 053	1 478 826	1 501 861	1 507 664	1 607 509
4	Usługi pozostałe	970 996	848 549	975 532	912 787	1 545 903
5	Obsługa długu	935 684	702 964	972 346	866 594	2 010 093
6	Zakup materiałów	515 664	518 756	615 717	669 238	643 706
7	Zakup energii	197 530	147 494	350 273	316 680	306 372
8	Opłaty i składki (ubezpj)	207 648	234 014	235 265	298 088	301 837
9	Podatek od nieruchomości	0	0	0	255743	104 655

10	Pozostałe	451 148	640 312	554 023	732 631	796 530
III	WOLNE ŚRODKI (I-II+II1+II5)	109 377	520 711	1 795 002	33 240	368 424
IV	DOCHODY MAJĄTKOWE	4 287 340	7 996 921	576 743	10 489 995	1 240 262
1	Sprzedaż majątku	1 472 179	482 853	26 082	7 014 632	13 089
2	Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	2 815 161	7 514 068	550 661	33 133	1 098 975
3	Wpływy ze zwrotu dotacji	0	0	0	3442230	128 198
V	WYDATKI INWESTYCYJNE	5 130 133	13 717 662	9 619 863	6 219 296	1 660 153
	<i>w tym spłata zobowiązań</i>	997 623	2 907 090	1 601 949	4 702 501	
VI	WYNIK BUDŻETU (bez obsługi długu) (III+IV-V+V1)	264 207	- 2 292 940	-5 646 168	9 006 440	-51 467
VII	PRZYCHODY	2 566 006	6 662 667	9 870 305	650 000	3 855 571
VIII	ROZCHODY I ODSETKI	1 234 255	1 231 535	2 048 017	5 043 711	3 508 977
IX	ROZCHODY W WYDATKACH	1 594 911	186 890	1 819 265	4 804 475	277 778
X	ŚRODKI DO DYSPOZYCJI (VI+VII-VIII-IX)	1 047	2 951 302	356 854	-191 746	17 349

W analizowanym okresie wolne środki kształtowały się na poziomie od 0,03 do 1,8 mln zł. Należy jednak podkreślić, iż osiągnięty poziom wolnych środków w 2011 i 2012 roku wynikał z czynników jednorazowych (zwrotu podatku VAT). W latach 2010-2014 poziom wolnych środków nie wystarczał na pokrycie kosztów obsługi zobowiązań Gminy. Poprawa jego poziomu jest możliwa poprzez:

- ✓ Zwiększenie poziomu dochodów bieżących,
- ✓ Ograniczenie wydatków bieżących, w tym w szczególności wysokich kosztów obsługi zobowiązań.

Wynik budżetu określający możliwości finansowania działalności bieżącej oraz inwestycyjnej z własnych środków oraz dotacji bezzwrotnych ulegał w ostatnich latach istotnym wahaniom. Było to spowodowane dużym wysiłkiem inwestycyjnym Gminy w latach 2010-2012. Inwestycje te dotyczyły głównie konieczności realizacji przez Gminę zadań w obszarze wodno-kanalizacyjnym. W 2013 roku Gmina w celu zapewnienia płynności finansowej oraz zapewnienia realizacji zadań własnych i zleconych była zmuszona sprzedać część swojej infrastruktury – dochód ze sprzedaży majątku w wysokości 7,0 mln zł - co istotnie poprawiło wynik budżetu.

Środki do dyspozycji kształtowały się w analizowanym okresie blisko 0. Oznacza to, iż Gmina miała możliwości pozyskania finansowania na pokrycie luki finansowania inwestycji i obsługi

zobowiązań. Pozyskiwane środki charakteryzowały się jednak, mimo spadku rynkowych stóp procentowych, coraz wyższym kosztem.

4.4. Zobowiązania Gminy na koniec 2014 roku

Gmina Ostrowice należy do grupy małych gmin wiejskich, w których przez lata narosły opóźnienia w rozwoju infrastruktury. Sytuacja taka powodowała realne zagrożenie dla możliwości wypełnienia zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego przede wszystkim w obszarze gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Gmina w całości położona jest na obszarze Natura 2000, co sprawia, iż ochrona środowiska powinna być traktowana priorytetowo. Utrzymywanie zapóźnień w rozwoju infrastruktury mogło poza negatywnymi skutkami dla środowiska doprowadzić do wzmocnienia negatywnych tendencji migracyjnych, co w konsekwencji doprowadziłoby do spadku dochodów bieżących Gminy. Racjonalnym zatem wydaje się decyzja o wykorzystaniu w tym celu środków bezzwrotnych. Mimo, iż stanowiły one znaczną część inwestycji, ze względu na skalę inwestycji finansowanie wkładu własnego stało się znacznym obciążeniem dla Gminy.

Środki pozyskiwane były za pomocą różnych instrumentów finansowych: kredytów, pożyczek, obligacji, wykupu wierzytelności. W szczególności ten ostatni ww. instrument, po wejściu w życie Rozporządzeń Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 roku i 28 grudnia 2011 w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa (Dz.U. z 2010 r. Nr 252, poz. 1692 i Dz.U. z 2011 r. Nr 298, poz. 1767) negatywnie wpłynął na wskaźniki zadłużenia Gminy i utrudnił jej finansowanie na rynku bankowym po kosztach zbliżonych do uzyskiwanych wcześniej.

Na koniec 2014 roku wszystkie zobowiązania Gminy uwzględniające wykup wierzytelności oraz zobowiązanie z tytułu sprzedaży przyszłych wpływów wyniosły 33 199 623,47zł.

Tabela 10: Zestawienie zobowiązań Gminy na dzień 31.12.2014 roku

Lp.	Bank (instytucja finansująca)	Data zawarcia umowy	Rodzaj zobowiązania	Data ostatniej raty kapitałowej	Kwota udzielonego finansowania	Stan zobowiązań na 31.12.2014 r.	Zabezpieczenie finansowania
1	BRE Bank Hip. S.A.	29.06.2006	Kredyt	25.05.2016	1 000 000,00	200 000,00	weksel in blanco
2	Bank Pocztowy S.A.	28.03.2007	Kredyt	30.03.2015	800 000,00	100 000,00	weksel in blanco
3	BRE Bank Hip. S.A.	08.05.2008	Kredyt	15.05.2023	1 100 000,00	707 145,00	weksel in blanco
4	BPS S.A.	15.12.2008	Kredyt	31.10.2018	1 200 000,00	480 000,00	weksel in blanco
5	BPS S.A.	21.05.2009	Kredyt	15.05.2019	1 400 000,00	700 000,00	weksel in blanco
6	BZ WBK S.A.	24.11.2010	Kredyt	15.11.2020	1 300 000,00	780 000,00	weksel in blanco
7	BRE Bank Hip. S.A.	02.08.2012	Kredyt	15.09.2022	600 000,00	480 000,00	weksel in blanco
8	Cotango 2 FIZ	10.10.2011	Obligacje	02.11.2018	3 000 000,00	1 280 000,00	
9	BOŚ S.A.	10.04.2008	Wykup wierzytelności	15.04.2017	1 802 827,00	560 940,00	weksel in blanco
10	M.W.Trade S.A.	24.08.2012	Wierzytelność z tytułu wcześniej zaciągniętych pożyczek	28.07.2027	3 200 000,00	3 200 000,00	weksel in blanco
11	M.W.Trade S.A.	28.09.2012	Wierzytelność z tytułu wcześniej zaciągniętej pożyczki	30.09.2024	2 813 067,00	2 813 066,65	weksel in blanco
12	M.W.Trade S.A.	31.12.2014	Porozumienie MWT/300/2014	30.09.2015*	299 140,59	299 140,59	weksel in blanco
13	M.W.Trade S.A.	31.12.2014	Porozumienie Nr MWT/301/2014	30.09.2015	7 228 478,79	7 228 478,79	weksel in blanco
14	M.W.Trade S.A.	31.12.2014	Ugoda MWT/304/2014	30.09.2015*	414 099,52	414 099,52	weksel in blanco
15	M.W.Trade S.A.	31.12.2014	Ugoda MWT/305/2014	30.09.2015*	507 600,00	507 600,00	weksel in blanco
16	M.W.Trade S.A.	31.12.2014	Ugoda MWT/306/2014	30.09.2015*	591 256,98	591 256,98	weksel in blanco
17	M.W.Trade S.A.	31.12.2014	Ugoda MWT/307/2014	30.09.2015	4 988 826,80	4 988 826,80	weksel in blanco
18	M.W.Trade S.A.	31.12.2014	Ugoda MWT/308/2014	30.09.2015	7 049 069,18	7 049 069,18	weksel in blanco
19	Magellan S.A.	28.06.2013	Umowa Finansowania wierzytelności przyszłych	28.02.2017*	1 000 000,00	499 999,96	weksel in blanco
20	Magellan S.A.	28.10.2014	Porozumienie nr 4159/2014 w sprawie restrukturyzacji zobowiązań	30.09.2015*	320 000,00	320 000,00	weksel in blanco
Razem		x	x	x	40 614 365,86	33 199 623,47	x

*możliwość wydłużenia terminu spłaty

Na dzień sporządzenia analizy nie było jeszcze dostępne sprawozdanie Rb-Z na koniec IV kwartału 2014 r. w związku z czym zestawienie nie uwzględnia ewentualnych zobowiązań wymagalnych.

Informuje się również, że toczy się postępowanie weryfikujące rozliczenie inwestycji pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Ostrowice w obszarze Drawskiego Parku Krajobrazowego” zrealizowanego z udziałem środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013.

Toczy się spór między gminą Ostrowice a Zarządem Województwa Zachodniopomorskiego. Aktualnie gmina złożyła w dniu 18.09.2014 r. skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 23.07.2014 r. zarzucając:

- naruszenie prawa materialnego tj. z art. 26 ust. 1 pkt. 15a UoPPR wobec błędnej wykładni i przyjęcia, iż ustalenie i nałożenie korekty finansowej, o której mowa w art. 98 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, nie powinno nastąpić w formie decyzji administracyjnej;

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 207 ust. 1 pkt 2 UoFP oraz art. 26 ust. 1 pkt 15 UoPPR wobec błędnej wykładni i przyjęcia, iż Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego nie zastosował art. 207 ust. 1 pkt. 2 UoFP oraz art. 26 ust. 1 pkt. 15 UoPPR w następstwie nałożenia korekty finansowej w treści informacji pokontrolnej;

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 60c ust. 1 PZP w związku z art. 48 ust. 2 PZP i art. 40 ust. 3 PZP wobec przyjęcia przez Organ niedopełnienia obowiązku przekazania przez Gminę ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich,

- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 98 ust. 2 oraz art. 2 pkt 7 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 wobec niezastosowania art. 98 ust. 2 tego rozporządzenia oraz przyjęcie, iż w projekcie doszło do nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 7 tego rozporządzenia uzasadniających nałożenie korekty finansowej na poziomie ustalonym przez Organ;

Mając na względzie powyższe gmina wniosła o:

- uchylenie w całości wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 23 lipca 2014 r. i jego zmianę poprzez rozpoznanie skargi Gminy Ostrowice i uchylenie decyzji Nr WWRPO/47/W/2013 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 11 grudnia 2013 r., a także poprzedzającej ją decyzji Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Nr WWRPO/29/W/2013 z dnia 12 sierpnia 2013 r.,
- zasądzenie na rzecz Gminy od Organu zwrotu kosztów postępowania niezbędnych do celowego dochodzenia praw, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wartość przedmiotu sporu – 2 315 475,00 zł. W/w kwota nie uwzględnia należności dla gminy w wysokości 405 102,46 zł. W ocenie gminy sprawa winna być rozstrzygnięta zgodnie z w/w argumentami.

Nadmienia się, że Naczelny Sąd Administracyjny postanowieniem z dnia 2 grudnia 2014 sygn. akt IIGSK2696/14 wstrzymał wykonanie decyzji Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Nr WWRPO/29/W/2013 z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotyczącej korekty dotacji w kwocie 2 315 475,00 zł, tak więc nie ma ryzyka wszczęcia egzekucji i utraty płynności finansowej gminy do czasu rozstrzygnięcia sporu. Jednak z ostrożności procesowej gmina przygotowuje wniosek do Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z prośbą o udzielenie pomocy publicznej poprzez umorzenie należności z tytułu korekty wynikającej z wyżej wymienionej decyzji.

5. PLAN PRZEDSIĘWZIĘĆ NAPRAWCZYCH Z HARMONOGRAMEM ICH WDROŻENIA

W celu zrównoważenia relacji dochodów i wydatków Gminy poniżej przedstawiono zestawienie działań podjętych i planowanych do podjęcia przez Gminę. Działania te konsekwentnie realizowane umożliwią Gminie wypracowanie kwoty wolnych środków umożliwiających w dłuższym okresie spłatę wszystkich posiadanych zobowiązań wraz z kosztami ich obsługi.

Przedsięwzięcia naprawcze można podzielić na 5 grup w zależności od pozycji budżetowych, na które wpływają. Są to:

1. Restrukturyzacja zobowiązań gminy
2. Dochody bieżące,
3. Wydatki bieżące,
4. Dochody majątkowe,
5. Wydatki inwestycyjne,

5.1. Plan przedsięwzięć naprawczych

5.1.1. Ograniczenie kosztów obsługi zobowiązań

Najważniejszym działaniem naprawczym jest ograniczenie kosztów obsługi zobowiązań poprzez uzyskanie pożyczki z budżetu państwa. Rozwiązanie to pozwoli Gminie na dopasowanie struktury zobowiązań do swoich możliwości finansowych, a także przyniesie wymierne korzyści na odsetkach płaconych od długu. Obecnie średnioważone oprocentowanie długu Gminy wynosi ok 8 %, natomiast po restrukturyzacji będzie wynosiło 3 % dla kwoty zrestrukturyzowanej tj. 26 500 000 zł. Obniżenie oprocentowania o 5 % dzięki pożyczce z Budżetu Państwa pozwoli uzyskać oszczędność w łącznej kwocie 15 825 793 zł. w okresie 2015 – 2034.

Gmina od 2011 roku nie ma dostępu do finansowania z rynku bankowego, dlatego też by wypełniać swoje zobowiązania posługuje się środkami pozyskiwanymi od firm parabankowych. Finansowanie to jest zdecydowanie droższe niż przeciętne oferowane przez banki dla Gmin o ustabilizowanej sytuacji finansowej. Początkowo gmina uzyskiwała finansowanie z firm parabankowych na poziomie 9-12%, obecnie po restrukturyzacji na poziomie około 8 %. Sytuacja ta powoduje, iż Gmina znalazła się w spirali zadłużenia. Bez jej przerwania nie ma możliwości spłaty swoich zobowiązań finansowych.

Po uzyskaniu pozytywnej opinii RIO, władze Gminy wystąpią do Ministra Finansów z wnioskiem o pożyczkę restrukturyzacyjną na okres 20 lat z 3-letnią karencją w spłacie kapitału i oprocentowaniem 3% w stosunku rocznym oraz strukturą spłaty określoną w tabeli 11.

Tabela 11. Porównanie korzyści wynikających z niższych kosztów obsługi zobowiązań w przypadku otrzymania pożyczki z budżetu państwa w kwocie 26 500 000 zł.

	Przychody	Rozchody	Odsetki od pożyczki z Budżetu Państwa	Odsetki od kredytu bilansującego na poziomie 8%	Razem
2015	26 500 000	0	200 384	534 357	333 973
2016	0	0	795 000	2 120 000	1 325 000
2017	0	0	795 000	2 120 000	1 325 000
2018	0	300 000	793 866	2 116 976	1 323 110
2019	0	500 000	780 339	2 080 904	1 300 565
2020	0	900 000	760 838	2 026 667	1 265 829
2021	0	1 600 000	725 885	1 935 693	1 209 808
2022	0	1 600 000	677 885	1 807 693	1 129 808
2023	0	1 800 000	627 621	1 673 656	1 046 035
2024	0	1 800 000	573 676	1 529 803	956 127
2025	0	1 800 000	519 621	1 385 656	866 035
2026	0	1 800 000	465 621	1 241 656	776 035
2027	0	1 800 000	411 621	1 097 656	686 035
2028	0	1 800 000	357 676	953 803	596 127
2029	0	1 800 000	303 621	809 656	506 035
2030	0	1 800 000	249 621	665 656	416 035
2031	0	1 800 000	195 621	521 656	326 035
2032	0	1 800 000	141 676	377 803	236 127
2033	0	1 800 000	87 621	233 656	146 035
2034	0	1 800 000	33 621	89 656	56 035
Razem	26 500 000	26 500 000	9 496 814	25 322 603	15 825 789

5.1.2. Zwiększenie dochodów bieżących

Poniżej przedstawiono działania podjęte lub planowane do podjęcia w celu maksymalizacji dochodów bieżących Gminy.

I. Zwiększenie dochodów z podatku od nieruchomości

Podstawowym kierunkiem zwiększenia dochodów Gminy jest rozwój energetyki odnawialnej. Trwają intensywne prace w tym zakresie. W Gminie istnieje już wersja demo instalacji ogniw fotowoltaicznych, jednak dochody będą generowały podatki od elektrowni wiatrowych. Zaplanowano następujący harmonogram działań:

1. Analiza potencjału pod względem możliwości lokalizacji siłowni wiatrowych.

2. Wstępna ocena (screening) wpływu na ornitofaunę i chiropterofaunę planowanej inwestycji polegającej na budowie parku elektrowni wiatrowych w gminie Ostrowice.
3. Ostateczna weryfikacja 23 powierzchni poddanych screeningowi poprzez procedurę co najmniej rocznego monitoringu przedinwestycyjnego (wskazany dwuletni), w wyniku którego zostaną określone tereny konfliktowe i tereny korzystne dla inwestycji.
4. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ostrowice zawierającego możliwość lokalizacji siłowni wiatrowych i farm fotowoltaicznych.
5. Wydanie pozwoleń na budowę.
6. Prace budowlano-montażowe.

Ad.1. Gmina zleciła przeprowadzenie analizy swojego potencjału pod względem możliwości lokalizacji siłowni wiatrowych ze względu na:

- ✓ odległość od zabudowy mieszkaniowej,
- ✓ odległość od lasów i wód stojących,
- ✓ odległość od linii elektroenergetycznych,
- ✓ odległość od sieci komunikacyjnej,
- ✓ odległość od nadajników GSM,
- ✓ odległość od granic gmin sąsiednich

Prace zakończone zostały w czerwcu 2013 roku wyznaczeniem obszarów, na których zachowując strefy turbulencji można zlokalizować 44 siłownie wiatrowe. Lokalizacje rekomendowane do budowy siłowni wiatrowych przedstawiono w załączniku nr 1 do programu naprawczego.

Ad.2. W związku z lokalizacją Gminy w całości na Obszarze Natura 2000 firma MKWADRAT studio Małgorzata Zyska przeprowadziła screening wpływu na ornitofaunę i chiropterofaunę planowanej inwestycji polegającej na budowie parku elektrowni wiatrowych w gminie Ostrowice. Screening został zakończony w listopadzie 2013 roku i zawierał rekomendacje wykonania co najmniej rocznego monitoringu przedinwestycyjnego wpływu inwestycji na ornitofaunę i chiropterofaunę. Monitoring o którym mowa jest prowadzony równoległe do prac nad studium co znacznie przyspieszy zarówno znalezienie inwestora jak i sam proces inwestycyjny w tym decyzje środowiskowe, które już po uchwaleniu przez Radę Gminy Ostrowice studium mogą zacząć być procedowane. W ocenie gminy termin osiągnięcia dochodów wskazany w programie postępowania naprawczego jest wysoce realny.

Ad.3.Gmina w dniu 26 lutego 2014 roku rozpiła przetarg na monitoring przedinwestycyjny wpływu inwestycji na ornitofaunę i chiropterofaunę. Przetarg został rozstrzygnięty i począwszy od maja 2014 r. na podstawie umowy realizowany jest monitoring roczny.

Zakończenie prac nad monitoringiem rocznym i uchwalenie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ostrowice planowane jest w miesiącu maju 2015 r. Dodatkowo informuje się, że projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawierający obszary gminy przeznaczone pod odnawialne źródła energii w tym siłownie wiatrowe jest już wykonany i będzie uzgadniany z właściwymi organami.

Ponadto informuje się, że pieniądze podatkowe z siłowni wiatrowych nie są wirtualne np. nasi sąsiedzi gmina Dygowo też popegeerowska i dotychczas biedna z podatku od nieruchomości uzyskuje ok 5,7 mln rocznie, w tym od siłowni wiatrowych ok 4 mln zł.

Biorąc pod uwagę czas niezbędny do zrealizowania prac projektowych i uzyskania pozwoleń na budowę siłowni wiatrowych, prac budowlano-montażowych szacowany na lata 2015-2017 realne jest osiągnięcie dodatkowych wpływów podatkowych w 2018 roku.

Ad.4. W dniu 29 listopada 2013 roku Gmina podpisała umowę Nr 271.9.2.2013 z Europrojekt – Jarosław Kulikowski, o sporządzenie projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ostrowice, województwo zachodniopomorskie w granicach administracyjnych. Planowany termin zakończenia prac koniec maja 2015 roku. Należy podkreślić, iż władze Gminy poza pracami związanymi ze zmianą studium informują mieszkańców o różnych aspektach budowy siłowni wiatrowych oraz farm fotowoltaicznych. Można obserwować pozytywny stosunek mieszkańców do planowanych inwestycji. Inwestycje polegające na budowie elektrowni wiatrowych i farm fotowoltaicznych traktowane są jako szansa na rozwój gminy i dodatkowe źródło dochodów pozarolniczych dla mieszkańców.

Ad.5. i Ad.6. Władze Gminy nawiązały kontakty z inwestorami zainteresowanymi przeprowadzeniem ww. inwestycji, w tym m.in.: Vortex Energy Polska sp. z o. o. Szczecin, Górski Energia Sp. z o.o. S.K.A. Gdańsk, GreenNet Doradcy Sp. z o.o. Warszawa, West Wind Sp. z o.o. Toruń, Vent Energy Sp. z o.o. Łódź, Techagra & co Szczecin, Mega S.A. Gdynia, PRO Energetyka Olsztyn. Na dowód zainteresowania ww. firm inwestycjami w Gminie w Załączniku nr 2 przedstawiono list intencyjny od jednej z nich – firmy Vortex Energy Polska Sp.z o.o. posiadającej 23% udział w rynku „branży wiatrowej”.

Potencjalne wpływy podatkowe związane z podatkiem od budowli (2 % wartości) to ok. 85 000,00 zł od jednej elektrowni wiatrowej. Ze względów ostrożnościowych w programie naprawczym założono budowę 30 z 44 możliwych siłowni wiatrowych: dwudziestu w 2018 i dziesięciu w 2019 roku. Planuje się osiągnąć dodatkowe wpływy w wysokości 1,7 mln zł w 2018 roku oraz 2,55 mln zł od 2019 roku (oprócz podatku od budowli Gmina uzyska również wzrost wpływów z podatku od nieruchomości od wyłączonych gruntów pod budowlę i drogi dojazdowe). Dodatkowe wpływy z podatku od budowli kolektorów słonecznych szacowane są na 150 tys. zł rocznie.

W przypadku realizacji tych inwestycji Gmina utraci jednocześnie wpływy z subwencji ogólnej w wysokości 1,4 mln zł.

II. Zwiększenie dochodów z podatku rolnego i od nieruchomości w najbliższych 3 latach, w tym:

- podatek rolny

Zakładano ustalenie maksymalnych stawek podatku rolnego. Rada Gminy na sesji w dniu 12 listopada 2014 r. nie zastosowała obniżenia stawek podatku rolnego i leśnego skutkiem czego na 2015 r. obowiązują stawki maksymalne zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2014 r.

Ze względu na obniżenie ceny żyta stosowanej do obliczenia podatku rolnego możliwe do wyliczenia wpływy będą niższe niż w roku ubiegłym. Jednak wykonanie dochodów założono wyższe o 120 tys. zł. ze względu na windykację posiadanych należności wymagalnych z tego tytułu.

Poprzez zintensyfikowane działań windykacyjnych zakładany wzrost podatku w poszczególnych latach wyniesie: w 2015 r. 120 tys. zł.; w 2016 r. 110 tys. zł.; w 2017 r. 30 tys. zł.

Ponadto bazując na danych statystycznych i opiniach ekspertów prognozuje się roczny wzrost podatku rolnego średnio o 5 %.

- podatek od nieruchomości

Zwiększenie dochodów o 180 tys. zł wynika ze zintensyfikowania działań windykacyjnych w zakresie poboru podatku od nieruchomości. Zakładane wpływy z tego tytułu stanowiąc będą 120 tys. zł w 2015 r. i 60 tys. zł w 2016 r.

Odnosnie niżej opisanych usług komunalnych zakłada się pełne pokrycie kosztów świadczonych usług przychodami z tego tytułu.

III. Zwiększenie dochodów z opłat z tytułu zagospodarowania odpadów komunalnych

Aktualnie dochody zgodnie z przypisem rocznym wynoszą 262 000,00 zł, natomiast koszty związane z odbiorem odpadów 310 000 zł. Rada Gminy podejmie uchwałę o wzroście opłaty w celu zbilansowania dochodów z kosztami gospodarki odpadami komunalnymi. Ponadto na koniec 2014 r. wystąpiła zaległość w opłatach w kwocie około 28 000 zł i w związku z powyższym w 2015 r. zakłada się zwiększenie wpływów w związku z wzmożeniem działań windykacyjnych.

IV. Zwiększenie dochodów z opłat za zużycie wody i odprowadzanie ścieków

Uchwałą Nr XXII/206/14 z dnia 15 maja 2014 r. Rada Gminy Ostrowice przyjęła nowe taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków. W tabeli przedstawiono porównanie.

Tabela 12. Porównanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków

	dotychczas	Wg nowej taryfy
Wartość w zł	netto	netto
Abonament za 1 przyłącze	4,00	4,23
dostawa wody za m³	3,06	3,83
odbiór ścieków za m³	5,56	7,34
Wzrost wpływów w II półroczu wg nowej taryfy w porównaniu do I półrocza wg starej taryfy	83 000 zł	

W związku z przyjętymi nowymi taryfami opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków gmina osiągnęła w II półroczu 2014 roku dodatkowe dochody w kwocie 83 000 zł. W kolejnych latach począwszy od 2015 roku planuje się dochody większe o 160 000 zł rocznie. Ponadto na dzień 31 grudnia 2014 roku zaległość z tytułu opłat za wodę i odprowadzenie ścieków stanowi kwotę ok 120 000 zł, z czego ostrożnościowo zaplanowano odzyskanie poprzez

wzmożenie działań windykacyjnych ok 75 % zaległości tj. kwotę 80 000 zł w dwóch kolejnych latach czyli 40 000 zł w 2015 r. i 40 000 zł w 2016 roku. Reasumując osiągnięty wynik działań naprawczych stanowić będzie w 2015 i 2016 roku po 200 000 zł, a od roku 2017 po 160 000 zł.

V. Zwiększenie dochodów z najmu

Wynajem wyremontowanych świetlic wiejskich. Wzrost dochodów ok 10 tys. zł.

Wzrost czynszów w budynkach komunalnych. Aktualnie przypis roczny czynszów wynosi 18 548,08 zł, przy koszcie utrzymania budynków komunalnych w wysokości ok. 25 000,00 zł. Poprzez podwyższenie czynszów w okresie trzyletnim nastąpi sukcesywne zrównoważenie czynszów z kosztami utrzymania budynków komunalnych. Poprzez rozłożenie podwyżek czynszów na trzy lata zminimalizowany zostanie negatywny efekt społeczny podwyżek dla grupy tzw. "wrażliwej". ***Wzrost dochodów 6 tys. zł.*** Również zakłada się zintensyfikowanie działań windykacyjnych w celu odzyskania zaległych opłat tj. 2015- 40 tys., 2016- 30 tys., 2017- 15 tys.,

VI. Zwiększenie dochodów z opłaty adiacenckiej

Planuje się uzyskanie dodatkowych wpływów z opłaty adiacenckiej. Rada Gminy podjęła stosowne uchwały już wcześniej tj. Uchwała Nr XIX/78/2004 dnia 10 grudnia 2004 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu udziału w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej oraz Uchwała Nr XVI/107/2008 Rady Gminy Ostrowice z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu podziału nieruchomości. Zgodnie z podjętą uchwałą stawka procentowa opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej stanowi 25 % różnicy między wartością jaką nieruchomość miała przed wybudowaniem urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością jaką nieruchomość ma po ich wybudowaniu. Obecnie zlecono wyceny nieruchomości pod naliczenie opłat adiacenckich. Wzrost cen dotyczyłby 181 działek o powierzchni 1 496 000 m². Szacowany dochód dla gminy to 450 000 zł. Po uprawomocnieniu się decyzji prognozowane wpływy od 2015 roku w ciągu 3 lat tj.: 2015 r. 130 tys. zł; 2016 r.- 200 tys.; w 2017 r. – 120 tys.zł.

5.1.3. Ograniczenie wydatków bieżących

Poniżej przedstawiono działania podjęte lub planowane do podjęcia w celu zmniejszenia wydatków bieżących Gminy.

I. Zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia

Ograniczenie kosztów osobowych wynika z następujących działań:

1. W dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo o **25 tys. zł.** Po zakończeniu realizacji prac inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej wystąpiły znaczne oszczędności na kosztach przy usuwaniu awarii oraz przy robotach rozruchowych dotyczących uruchomienia nowych instalacji wodociągowo – ściekowych.

Oszczędności realizowane są również na systemie organizacji realizacji zadań publicznych w gospodarce komunalnej i mieszkaniowej. Ościenne gminy powiatu Drawskiego realizują zadania w zakresie gospodarki komunalnej przy pomocy zakładów budżetowych bądź spółek komunalnych, natomiast w gminie Ostrowice ze względów oszczędnościowych zadania realizuje Urząd Gminy oszczędzając na kosztach zarządu ewentualnych dodatkowych jednostek organizacyjnych. W sąsiednich jednostkach samorządowych zostały utworzone jednostki organizacyjne, które przejęły część zadań gminy, np.:

- Drawsko Pomorskie- utworzyło Zakład Usług Komunalnych, Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Towarzystwo Budownictwa Społecznego,
- Złocieniec - Zakład Usług Komunalnych, Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej,
- Czaplinek - Zakład Usług Komunalnych, Zarząd Nieruchomości Miejskich,
- Kalisz Pomorski - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej,
- Wierzchowo - Zakład Usług Komunalnych.

Odnośnie zmniejszenia wydatków na wynagrodzenia zakłada się likwidację całodobowych dyżurów na oczyszczalni ścieków oraz wprowadzenie monitoringu i gotowości od 1 marca 2015 r. W wyniku wprowadzenia zmiany docelowy efekt stanowił będzie zmniejszenie zatrudnienia o 2,2 etatu. Obecnie zatrudnienie stanowi 4,2 etatu kalkulacyjnego (24 h/dobę), po zmianie 2 etaty plus w gotowości dyżury telefoniczne.

Tygodniowe koszty w obecnej sytuacji wynoszą:

$$7 \text{ dni} \times 24 \text{ h/dobę} = 168 \text{ h/tygodniowo tj. } 4,2 \text{ etatu}$$

Po wprowadzeniu monitoringu tygodniowo będzie:

$$5 \text{ dni} \times 8 \text{ h/dobę} \times 2 \text{ etaty} = 80 \text{ h/tygodniowo}$$

Efektom powyższego będą oszczędności w wysokości 55 tys. zł począwszy od 2015 roku (w okresie od 1.03-31.12.2015 r.), natomiast od roku 2016 wyniosą 67 tys. zł

2. W dziale 600 – Transport i łączność o **28,5 tys. zł** ograniczenie drobnych napraw i remontów dróg wykonywanych na podstawie umów zleceń.
3. W dziale 750 – Administracja publiczna o **24 tys. zł**, z tytułu czasowego zamrożenia wzrostu płac pracowników administracji w okresie 3 lat tj. 2014-2016. Ponadto informuje się, że wynagrodzenie Wójta Gminy nie uległo zmianie od 1 grudnia 2010 r. Również diety radnych są wypłacane na poziomie ustalonych jeszcze na początku kadencji poprzedniej Rady Gminy tj. w 2010 r. i aktualnie są najniższe w powiecie.

4. W dziale 801 – Oświata i wychowanie ,

W związku z niedoszacowaniem prognozy subwencji oświatowej, która nie pokrywa wydatków na wynagrodzenia, a które ustawowo winny być sfinansowane z subwencji z części oświatowej, zaistniała konieczność przeprowadzenia dodatkowych działań optymalizujących wydatki w ramach tego działu.

W styczniu 2012 r. ze względu na małą i zmniejszającą się wg prognoz liczbę dzieci w obwodach szkół, Wójt Gminy Ostrowice podjął próbę reorganizacji sieci szkół na terenie gminy Ostrowice. Planowano rozwiązanie Zespołu Szkół w Nowym Worowie i Ostrowicach, likwidację Szkoły Podstawowej w Ostrowicach, likwidację Gimnazjum w Nowym Worowie. Wówczas na terenie Gminy funkcjonowałyby dwie szkoły:

1) Szkoła Podstawowa w Nowym Worowie z Filią w Ostrowicach (dotyczy klas 0 – 3). Do szkoły podstawowej w Nowym Worowie uczęszczałyby dzieci z obwodu szkolnego Nowego Worowa (klasy 0 – 6) oraz uczniowie z obwodu szkolnego Ostrowic (klasy 4 – 6). Dzieci uczęszczające do oddziałów 0 – 3 z ob. szkolnego Ostrowic nadal kontynuowałyby naukę w Filii SP w Ostrowicach;

2) Gimnazjum w Ostrowicach. Do szkoły w Ostrowicach uczęszczałoby uczniowie z obwodu szkolnego Nowego Worowa i Ostrowic.

W/w zmiany dawałyby ok. 600 tys. zł oszczędności rocznie, jednak przedstawiona powyżej koncepcja wywołała wśród nauczycieli i rodziców zdecydowany opór, w konsekwencji którego zrezygnowano z reorganizacji, jednakże Gmina nie przestała szukać oszczędności w wydatkach na oświatę. Zarządzeniem nr 19/2012 Wójta Gminy Ostrowice z dnia 19.04.2012 r. wprowadzono wytyczne do opracowania arkuszy organizacyjnych szkół prowadzonych przez Gminę Ostrowice na rok szkolny 2012/2013.

Efekty oszczędnościowe wynikające z wprowadzenia w/w wytycznych:

1. Zlikwidowano jeden etat pedagoga przy zapewnieniu opieki pedagogiczno – psychologicznej przez Poradnię w Drawsku Pomorskim w ramach jej działalności statutowej – oszczędność w roku szkolnym: 40 793,87 zł;

2. Zmniejszono etaty obsługi księgowo – finansowej z dwóch do jednego (po ½ etatu w każdej placówce) – oszczędność w roku szkolnym: 64.194,75 zł;
3. W Zespole Szkół w Nowym Worowie zmniejszono tygodniowy wymiar godzin o 54 godziny (oszczędność wynika z łączenia niektórych zajęć edukacyjnych, zorganizowania opieki świetlicowej z godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela oraz zakończenia nauczania indywidualnego ucznia z orzeczeniem o niepełnosprawności) – oszczędność w roku szkolnym: 58.941,87 zł;
4. W Zespole Szkół w Ostrowicach zmniejszono tygodniowy wymiar godzin o 42,5 godziny (oszczędność wynika łączenia niektórych zajęć edukacyjnych, zorganizowania opieki świetlicowej z godzin wynikających z art. 42 Karty Nauczyciela) – oszczędność w roku szkolnym: 44.312,19 zł.

Łącznie wprowadzone działania oszczędnościowe to 208.242,68 zł wg poziomu wynagrodzeń roku 2015.

Dalsze oszczędności w oświacie planuje się osiągnąć przez przekształcenie Zespołu Szkół w Ostrowicach w Szkołę Społeczną. Przeprowadzono postępowanie konkursowe w wyniku którego z 3 przedłożonych ofert wybrano ofertę złożoną przez osobę fizyczną Panią Elżbietę Kozłowską obecnie pełniącą funkcję Dyrektora Zespołu Szkół w Ostrowicach. Na podstawie złożonej oferty Wójt Gminy przedstawił zgodnie z art. 5 ust. 5g – 5r ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.) nowe warunki pracy i płacy wszystkim pracownikom szkoły. Koncepcja zakłada zatrudnienie nauczycieli zgodnie z Kodeksem Pracy, likwidacji ulegnie większość godzin ponadwymiarowych oraz wszelkie dodatki wynikające z Karty Nauczyciela. Wynagrodzenia pozostałych pracowników niepedagogicznych zostaną obniżone o 10% względem aktualnych poborów.

Oszczędność dla Gminy w 2015 r. to około 140 000 zł, 2016 r. i kolejne lata (2017-2034) – około 330 000 zł. rocznie.

5. Dział 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska o **465 tys. zł** wynika ze zmniejszenia zatrudnienia bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych w stosunku do roku 2013. Dla zapewnienia ciągłości realizacji zadań publicznych gminy zachodzi konieczność zatrudnienia osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub staży. Nadmienia się, że gmina zwróciła się z prośbą do Starosty Drawskiego o odstąpienie w umowach dotyczących prac interwencyjnych, robót publicznych i staży od obowiązku zatrudniania przez gminę osób bezrobotnych ze środków własnych w ramach tzw.

zobowiązań, co mogłoby przyczynić się do powstania dodatkowych oszczędności w wysokości ok 87 000 zł.

II. Zmniejszenie się opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska

W związku z uzyskaniem w wyniku przeprowadzonych modernizacji pozwoleń wodno-prawnych na stacje uzdatniania wody opłata za gospodarcze korzystanie ze środowiska zmniejszyła się o kwotę ok 30 000 zł.

III. Zmniejszenie kosztów zakupu energii elektrycznej

Działania oszczędnościowe w zakresie zmniejszenia kosztów zakupu energii elektrycznej zostały wprowadzone już znacznie wcześniej poprzez zastosowanie taryfy nocnej dla oświetlenia drogowego przynoszącej oszczędności ok 25 % oraz dokonanie modernizacji oświetlenia ulicznego. W ciągu 5 lat wymieniono punkty świetlne na energooszczędne zachowując wymagane natężenie strumienia światła. Poniżej przedstawiona tabela ilustruje efekty dokonanej modernizacji oświetlenia ulicznego.

Tabela 13. Efekty dokonanej modernizacji oświetlenia ulicznego

Moc 1 punktu [W]	70	2x36	100	125	150	250	2x250	400	RAZEM
stan przed modernizacją									
Ilość punktów	27		9	71	34	81	19	8	249
łącznie moc [W]	1 890		900	8 875	5 100	20 250	9 500	3 200	49 715
stan po modernizacji									
Ilość punktów	144	18	65		34	2			263
łącznie moc [W]	10 080	1 296	6 500		5 100	500			23 476

Uzyskano oszczędność mocy 26 439 W co stanowi 52,97 % zużycia energii elektrycznej na oświetleniu ulicznym.

Dodatkowe oszczędności wykorzystując możliwości techniczne uzyskano przez uruchomienie w dwóch miejscowościach tj. Borne i Ostrowice systemu oświetlenia ulicznego tzw. całonocno-północne w którym w godzinach nocnych świeci jedynie 1/3 lamp, a pozostałe 2/3 są wyłączone.

Ponadto w 2013 roku przeprowadzono przetarg na zakup energii elektrycznej, w którym uzyskano istotny spadek ceny kupowanej energii elektrycznej. Planowane zmniejszenie wydatków na podstawie nowych cen zakupu to ok. 70 tys, zł będzie skutkowało począwszy od 2015 roku.

W 2014 roku oszczędności wynikające z korzystniejszych cen energii będą przeznaczone na zapłatę zobowiązań z tytułu zakupu energii elektrycznej z 2013 roku).

W przyszłości planuje się również montaż ogniw fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej (tj. Szkoły, świetlice, remizy OSP oraz budynek administracyjny Urzędu Gminy) w celu obniżenia kosztów zużycia energii elektrycznej i ogrzewania.

Realizacja tego wymaga jednak znacznych nakładów inwestycyjnych, na które gmina poszukuje źródeł bezzwrotnego finansowania.

IV. Likwidacja funduszu soleckiego.

Zmniejszenie wydatków o 160 tys. zł, w tym z tytułu zmniejszenia kosztów zakupu materiałów o 74 tys. zł oraz z tytułu zmniejszenia kosztów remontów o 55 tys. zł.

V. Zmniejszenie wydatków z tytułu pozostałych odsetek

Związane jest z ustabilizowaniem sytuacji finansowej Gminy i brakiem konieczności ponoszenia wydatków z tytułu karnych odsetek o 75 tys. zł.

VI. Zmniejszenie wydatków bieżących poprzez:

- ograniczenie wyjazdów pracowników Urzędu Gminy na szkolenia o kwotę 2 000 zł w okresie 2015-2017,
- likwidacja środków przeznaczonych na promocję o kwotę 3 000 zł. Efekt finansowy obliczono na podstawie wysokości wydatków ponoszonych w latach 2010-2013.
- zmniejszenie kosztów utrzymania pomieszczeń w budynkach użyteczności publicznej tj. Urząd Gminy, Zespoły Szkół, świetlice wiejskie, straże pożarne o łączną kwotę 10 000 zł
- ograniczenie zakresu zlecenia do wykonania szacunków i podziału nieruchomości o kwotę 5 000 zł,
- rezygnacja z przeznaczania własnych środków na organizację imprez okolicznościowych o kwotę 5 000 zł. Gmina zwróciła się do Starosty Drawskiego z prośbą o zwolnienie z udziału finansowego przy organizacji Dożynek Powiatowych w 2015 r., które mają się odbyć w Ostrowicach.

Mając na uwadze ograniczenie kosztów związanych z utrzymaniem obiektów Gmina wystąpiła do Agencji Nieruchomości Rolnej OT w Szczecinie z prośbą o dofinansowanie utrzymania funkcjonującego przy świetlicy wiejskiej w Bolegorzynie Muzeum PGR-u.

Dodatkowo władze gminy widzą potrzebę i konieczność przeprowadzenia termomodernizacji budynku administracyjnego Urzędu Gminy, w celu obniżenia kosztów utrzymania. Jednocześnie ze względu na trudną sytuację finansową gmina wystąpiła do Władz Powiatu Drawskiego z prośbą o pomoc w zabezpieczeniu udziału własnego w przedsięwzięciu o którym mowa.

5.1.4. Zwiększenie dochodów majątkowych

Gmina posiada obecnie przygotowane do sprzedaży nieruchomości o wartości **315 171 zł**. Szczegółowe zestawienie wraz z terminem planowanej ich sprzedaży zamieszczono w poniższej tabeli

Tabela 14: Zestawienie składników majątkowych przeznaczonych do sprzedaży

Lp.	Składnik majątkowy	Wycena	Termin sprzedaży
1	Przytoń lokal mieszkalny nr 6A z działką nr 25/4 o pow. 0.0877 ha	39 070	2015
2	Przytoń działka niezabudowana nr 25/20 o pow. 0.0028 ha	8 733	2015
3	Przytoń działka niezabudowana nr 25/21 o pow. 0.0333 ha		
4	Nowe Worowo działka niezabudowana nr 64 o pow. 0.09 ha	10 521	2015
5	Smółdęcino budynek użytkowy po hydroforni z działką gruntu nr 19/7 o pow. 0.0500 ha	42 126	2015
Razem 2015 rok		100 450	
6	Nowe Worowo lokal użytkowy nr 2 w budynku mieszkalno-użytkowym przy ul. Partyzanckiej 2 udział 10628/24096 w działce gruntu nr 227 o pow. ogólnej 0.14 ha	122 857	2016
Razem 2016 rok		122 857	
7	Szczytniki lokal mieszkalny nr 8/1 oraz udział w działce gruntu nr 4/7 o pow. ogólnej 0.2415	24 630	2017
8	Przytoń lokal mieszkalny nr 1 w budynku mieszkalnym nr 8 oraz udział 552/8322 w działce gruntu o pow. ogólnej 0.2246 ha	67 234	2017
Razem 2017 rok		91 864	

Po okresie realizacji programu postępowania naprawczego gmina planuje w latach 2018-2019 pozyskać ze sprzedaży mienia po 50 000 zł rocznie. Natomiast w kolejnych latach ze względu

ostrożności prognostyczne nie planuje się dochodów z tego tytułu. Nadmienia się, że Gmina posiada potencjał do uzyskania dochodów majątkowych. Poniższa tabela ilustruje składniki majątkowe.

Tabela 15: Składniki majątkowe gminy

Lp.	Nr działki	Miejscowość	Opis nieruchomości	Pow. w ha	Wartość
1. Przewidywana sprzedaż prawa własności wieczystego na rzecz użytkowników wieczystych					
1	36/6	Ostrowice	Działka w użytk.wiecz.	4,8600	152 750,00
2	139/1	Ostrowice	Działka w użytk.wiecz.	0,8900	84 480,00
3	497/19	Nowe Worowo	Działka w użytk.wiecz.	0,2517	23 250,00
4	187/16	Nowe Worowo	Działka w użytk. wiecz.	0,0751	6 610,00
5	187/15	Nowe Worowo	Działka w użytk.wiecz.	0,3863	33 990,00
6	146/15	Ostrowice	Działka w użytk.wiecz.	0,1140	17 163,00
7	148/3	Ostrowice	Działka w użytk.wiecz.	0,0327	4 927,00
8	250/2	Ostrowice	Działka w użytk.wiecz.	0,0400	5 780,00
9	487/18	Nowe Worowo	Działka w użytk.wiecz.	0,3873	34 080,00
10	558/1	Nowe Worowo	Działka w użytk.wiecz.	0,1300	19 570,00
RAZEM					382 600,00
2.Przewidywana sprzedaż działek zawierających kopaliny					
1	236	Nowe Worowo	Użytki kopalne	0,3400	5 100,00
2	21	Śmidzięcino	Użytki kopalne	0,0600	900,00
3	17	Śmidzięcino	Użytki kopalne	0,1200	1 800,00
4	158/9	Chlebowo	Użytki kopalne	3,3200	49 800,00
5	168/2	Chlebowo	Użytki kopalne	3,2700	49 050,00
6	153	Chlebowo	Użytki kopalne	5,1700	77 550,00
7	16	Chlebowo	Użytki kopalne	0,5800	8 700,00
8	37	Szczycienko	Użytki kopalne	0,2200	3 300,00
9	46	Przytoń	Użytki kopalne	0,1700	2 550,00
RAZEM					198 750,00
3.Przewidywana sprzedaż działek niezabudowanych.					
1	64	Nowe Worowo	Działka niezabudowana	0,0900	1 800,00
2.	25/20 25/21	Przytoń	Działka niezabudowana	0,0028 0,0333	8 733,00
RAZEM					10 533,00
4.Przewidywana sprzedaż lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych i budynków gospodarczych na rzecz najemców oraz budynków użytkowych					
1	25/22	Przytoń	Budynek gospodarczy	0,0519	2 254,00
2	Udz. 1/1 w dz. 35/21	Przytoń	Udział 1/1 w budynku gospodarczym	0,0531	1 463,00
3	222/4	Nowe Worowo	Budynek gospodarczy	0,0196	25 494,00
4	Udz. 1/1 w dz.58/1	Nowe Worowo	1/2 budynku mieszkalnego i gospodarczego	0,2000	5 000,00

5	Udz. 71/100 w dz. 211/9 211/10	Borne	Lokal mieszkalny i pom. w bud. gospodarczym.	0,0183 0,0083	5 750,00
6	Udz. 7680/40240 w dz. 505	Nowe Worowo	Lokal mieszkalny.	0,1000	6 320,00
7	Udz. ¼ w dz. 35/21	Przytoń	Lokal mieszkalny	0,0531	13 751,00
8	25/22	Przytoń	Lokal mieszkalny	0,0519	24 545,00
9	4/7	Szczytniki	Budynek mieszkalny	0,2415	95 797,00
10	Udz. 7841/8322 w dz. 9/19	Przytoń	Budynek mieszkalno-socjalny	0,2246	88 068,26
11	Udz. 14610/31080 w dz. 539	Nowe Worowo	Lokal mieszkalny nr 2 Lokal mieszkalny nr 4	0,1200	6 581,00 7 615,00
12	Udz. 2292/1000 w dz. 48/17	Jelenino	Lokal mieszkalny	0,1452	2 710,00
13	174	Chlebowo	Budynek mieszkalny	0,3800	45 454,48
14	Udz. 4/100 w dz. 533/3	Nowe Worowo	Lokal mieszkalny	0,0800	18 757,00
15	Udz. 728/1000 w dz. 26/1	Przytoń	Lokal mieszkalny nr 19	0,4816	14 298,00
16.	Udz. 10628/24096 w dz. 227	Nowe Worowo	Lokal użytkowy	0,1400	122 857,00
17.	19/7	Smóldzęcino	Budynek użytkowy	0,0500	42 126,00
RAZEM					528 840,74
OGÓŁEM					1 120 723,74

W przypadku uzyskania dochodów ze sprzedaży poprawi się płynność finansowa gmina oraz pojawi się możliwość realizacji dodatkowych zadań.

5.1.5. Ograniczenie wydatków inwestycyjnych

W zakresie wydatków majątkowych w 2014 roku Gmina ograniczyła realizację inwestycji i skupiła się na dokończeniu rozpoczętych wcześniej. Ponadto wykonano remont dachu świetlicy wiejskiej w miejscowości Smóldzęcino. Remont wykonano ze względu na zły stan techniczny dachu i groźbę całkowitej dewastacji budynku w ramach działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007 – 2013. Koszty kwalifikowalne zadania stanowią kwotę

60 191,61 zł. w tym pomoc ze środków europejskich zgodnie z umową z Samorządem Województwa Zachodniopomorskiego stanowi kwotę 43 165,00 zł. Udział własny wynosi 17 026,61 zł. Gmina ze względu na trudną sytuację finansową wystąpiła o pomoc do Starosty Drawskiego, który zadeklarował, że udzieli gminie wnioskowanej pomocy w pokryciu udziału własnego.

5.2. Harmonogram wdrożenia

Harmonogram działań niezbędnych do przeprowadzenia programu naprawczego zawiera poniższa tabela.

Tabela 16 : Harmonogram wdrożenia

Przedmiot podejmowanych działań	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
Prace przygotowawcze		
Opracowanie „Programu naprawczego dla Gminy Ostrowice”	Wójt	Luty 2015 r.
Uchwała w sprawie przyjęcia programu naprawczego	Rada Gminy	Luty 2015 r.
Korekta budżetu oraz WPF w celu uwzględnienia założeń wynikających z programu naprawczego	Wójt	Luty - Marzec 2015 r.
Skompletowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o przyznanie pożyczki z budżetu państwa, według katalogu zawartego w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych	Wójt/skarbnik	Kwiecień 2015 r.
Złożenie wniosku o pożyczkę z budżetu państwa wraz z wymaganą dokumentacją	Wójt	Maj 2015 r.
Restrukturyzacja i optymalizacja		
Uzyskanie pożyczki z budżetu państwa	Wójt	Wrzesień 2015 r.
Spłata zobowiązań wobec instytucji finansowych	Wójt	Wrzesień 2015 r.
Optymalizacja wydatków bieżących	Wójt	2015 – 2034 r.
Optymalizacja wydatków inwestycyjnych	Wójt	2015 – 2034 r.
Maksymalizacja dochodów	Wójt	2015 – 2034 r.

6. PRZEWIDYWANE EFEKTY FINANSOWE POSZCZEGÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ OSTROŻNOŚCIOWYCH LUB NAPRAWCZYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM METODOLOGII ICH OBLICZANIA ORAZ PRZYJĘTE DO PROGNOZY ZAŁOŻENIA

6.1. Metoda weryfikacji danych prognostycznych

Do prognozowania użyto rozbudowanej metody Naive forecast (metoda naiwna). Naive forecast stosuje się w sytuacjach, gdy brak jest możliwości użycia innych metod lub użycie tych metod, skazane jest na niepowodzenie, choćby z powodu dużej losowości obserwacji. Metody naiwne są proste, przez to łatwe i szybkie w użyciu. Opierają się one na założeniu, że wahania przypadkowe prognozowanej zmiennej są niewielkie, oraz że dotychczasowy wpływ czynników, kształtujący obserwowane zjawisko, nie ulegnie zmianie. Najprostsza metoda naiwna zakłada, że prognozowana wielkość zjawiska w okresie lub momencie t będzie taka sama jak ostatnio zaobserwowana wartość. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1}$$

y_t^* - prognoza zmiennej Y na moment t ,

y_{t-1} – wartość zmiennej prognozowanej w momencie $t-1$.

Jeżeli prognozowana zmienna charakteryzuje się istnieniem tendencji do wzrostu (spadku), to do prognozowania można użyć metody, która zakłada, że wartość prognozowanej zmiennej wzrośnie (spadnie) w momencie lub okresie prognozy o określony procent w momencie lub okresie poprzednim. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = (1 + c) \cdot y_{t-1}$$

gdzie:

c – wskaźnik wzrostu (spadku)

W niniejszej analizie do prognozowania wykorzystano metodę, która jest rozszerzoną wersją przytoczonych wyżej metod naiwnych. Zastosowany model umożliwia budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji albo PKB. Jeśli wybierzemy stały wskaźnik wzrostu (spadku), to formalny zapis wygląda identycznie jak równanie wyżej. Jeżeli nie zdecydujemy się na prognozowanie w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku), to prognozę

możemy uzależnić od wag stojących przy inflacji i wskaźniku wzrostu PKB. Formalnie można to zapisać następująco:

$$y_t^* = y_{t-1} \cdot [1 + \text{CPI}_t \cdot W(\text{cpi})] \cdot [1 + \text{PKB}_t \cdot W(\text{pkb})]$$

gdzie:

CPI_t – wskaźnik inflacji w momencie t

$W(\text{cpi})$ – waga inflacji

PKB_t – wzrost PKB w momencie t

$W(\text{pkb})$ – waga PKB

6.1.1. Trafność prognozy

Oceny trafności prognozy dokonać można dopiero po upływie okresu, na który prognoza była stawiana, gdy znane będą faktyczne wykonania prognozowanych wielkości.

6.1.2. Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy na lata 2015 - 2034

CZYNNIKI MAJĄCE WPLYW NA GOSPODARKE BUDŻETOWĄ I FINANSE

Dochody jednostek samorządu terytorialnego w okresie analizy będą zależały od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie:

- ✓ czynniki wewnętrzne, na które JST ma wpływ,
- ✓ czynniki zewnętrzne, na które JST nie ma wpływu.

Do czynników wewnętrznych należy przede wszystkim polityka finansowa JST oraz potrzeby społeczności lokalnej.

Czynniki zewnętrzne to przede wszystkim regulacje prawne obowiązujące JST. W ostatnim okresie szczególnie istotnie na sytuację finansową JST wpłynęły:

- ✓ wzrost zakresu zadań JST lub narzucenie określonych działań bez zapewnienia na ich cel adekwatnych środków finansowych (podwyżki płac dla nauczycieli),

- ✓ proces ograniczania deficytu finansów publicznych, w tym zmiana klasyfikacji zobowiązań stanowiących dług JST w rozumieniu Ustawy.

oraz sytuacja gospodarcza kraju:

- ✓ obniżenie tempa wzrostu PKB,
- ✓ obniżenie inflacji,
- ✓ zmniejszenie liczby transakcji na rynku nieruchomości (niższe wpływy PCC oraz niższe ceny lub nawet brak możliwości sprzedaży majątku JST),
- ✓ pogorszenie sytuacji finansowej wielu przedsiębiorstw lub ich upadłość (niższe wpływy z CIT i PIT).

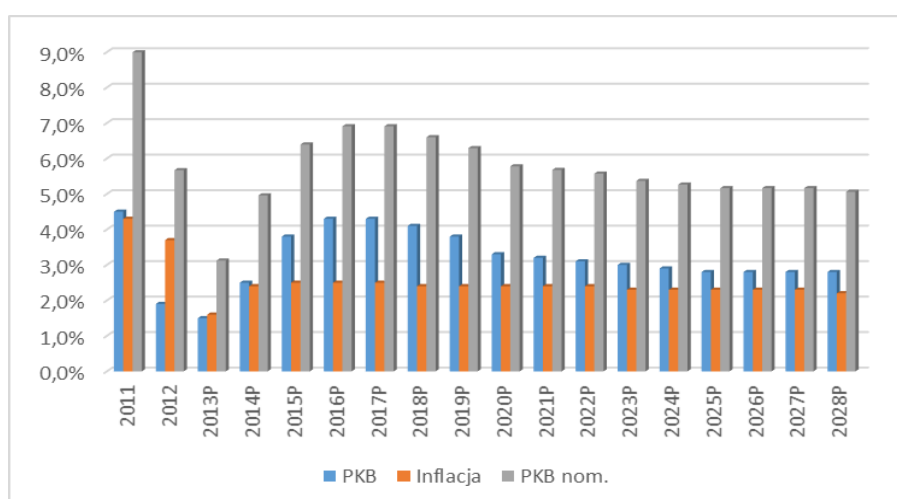
INFLACJA I PKB

Z analizy głównych źródeł dochodów i wydatków wynika, że w dużej mierze wielkości te zmieniają się pod wpływem inflacji i zmian PKB.

Proces dezinflacji zapoczątkowany w gospodarce polskiej w 1991 r. i kontynuowany, dzięki prowadzonej polityce fiskalnej i monetarnej, przez kolejne lata doprowadził do ograniczenia dynamiki cen z poziomu 585,8% w 1990 r. do 3,7% w 2012 r.

Na poniższym wykresie zamieszczono dane obrazujące zmiany wskaźnika cen i usług konsumpcyjnych, a także wzrostu PKB od 2011 roku do końca okresu prognozy.

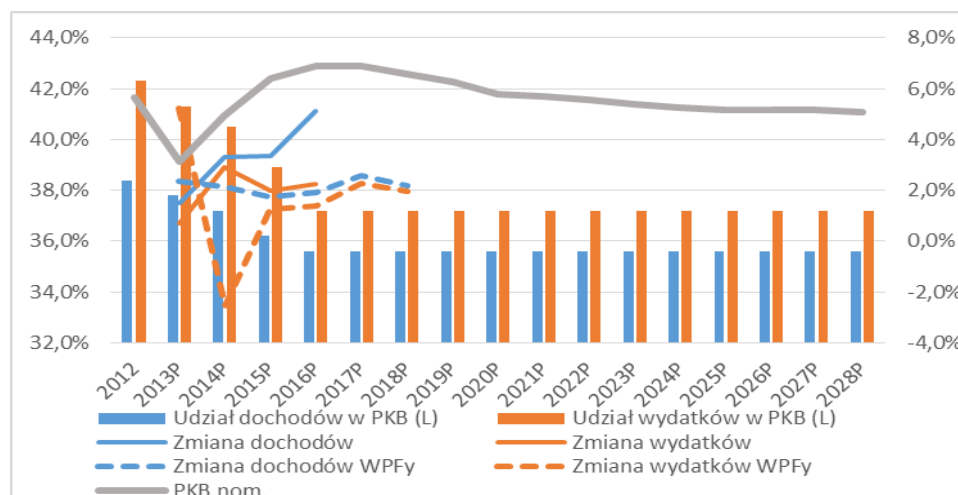
Wykres 3: Wzrost PKB i inflacji

Jako referencję do określenia wpływu kształtowania się dynamik dochodów i wydatków przyjęto także wpływ prognozy efektów polityki rządu opisanej w dokumencie zatwierdzonym przez Radę

Ministrów 30 kwietnia 2013 roku „Program konwergencji” na wskaźnik udziału dochodów i wydatków sektora publicznego w PKB w ujęciu nominalnym. Rząd prognozuje, że w okresie najbliższych 4 lat zmniejszy się udział dochodów i wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych w PKB o odpowiednio o 2,8 i 5,2 pp. Oznacza to, iż dochody i wydatki sektora finansów publicznych będą rosły nie szybciej niż przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 4: Zmiana udziału dochodów i wydatków instytucji rządowych i samorządowych w PKB i jej wpływ na prognozowany wzrost dochodów i wydatków

Z powyższego wykresu wynika również, iż JST są bardziej ostrożne w prognozowaniu swoich przychodów niż rząd. Zmiany dochodów bieżących w latach 2013-2016 kształtują się na poziomie od 1,7% w 2015 roku do 2,3% w 2013 roku. Jednocześnie JST prognozują po 2013 roku większą niż rząd dyscyplinę wydatków bieżących. Zmieniają się one w ww. okresie w przedziale od -2,5% w 2014 roku do 5,2% w roku 2013. Wynika to z jednej strony z ostrożności JST w budżetowaniu (rok 2013) – z dotychczasowych obserwacji wynika, że realizowany deficyt w sektorze samorządowym był zdecydowanie niższy od prognozowanego, z drugiej od 2014 roku JST mają obowiązek stosowania reguły nadwyżki operacyjnej zgodnie z art. 243 i 244 Ustawy – JST często tak „kształtują” swoje wieloletnie prognozy finansowe by sprostać ww. regule.

6.2. Ryzyko towarzyszące funkcjonowaniu JST

W trakcie realizacji długoterminowego planu finansowego należy uwzględnić możliwe wystąpienie zagrożeń utrudniających osiągnięcie zamierzonych celów. Zagrożenia te generują ryzyka towarzyszące funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego.

RYZYO ISTOTNEJ ZMIANY POLITYCZNEJ W ORGANACH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Radni – członkowie podstawowego organu stanowiącego JST – wybierani są w wyborach powszechnych. Dlatego też na decyzje ekonomiczne oraz finansowe podejmowane przez JST mogą wpływać czynniki polityczne i społeczne.

RYZYO INSTYTUCJONALNE

Związane jest z możliwością wprowadzenia zmian regulacji prawnych i podatkowych mających bezpośredni wpływ na kształtowanie się poziomu dochodów JST.

RYZYO NIESTABILNOŚCI GOSPODARCZEJ I POLITYCZNEJ

Wiąże się z pogorszeniem ogólnej sytuacji gospodarczej kraju lub regionu, wzrostu inflacji oraz bezrobocia. W rezultacie zjawiska te wpływają na dochody pochodzące z podatków i opłat.

RYZYO BRAKU ZAKŁADANYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Występuje w przypadku finansowania długookresowych inwestycji środkami obcymi, np. z funduszy pomocowych.

RYZYO PRZESZACOWANIA DOCHODÓW BUDŻETU

Przygotowanie budżetu od strony dochodów może opierać się na zbyt optymistycznych założeniach (np. co do wpływów ze sprzedaży mienia). W rezultacie niższe wpływy przy ustalonych wyższych wydatkach skutkują powstaniem deficytu budżetowego, co może prowadzić do zaburzenia płynności finansowej.

RYZYO NADZWYCZAJNEGO ZWIĘKSZENIA WYDATKÓW BUDŻETU

JST tworzą rezerwy na nieprzewidziane w budżecie wydatki. Może okazać się, że wystąpi nieplanowany wzrost wydatków przekraczający poziom utworzonej rezerwy (np. związanych

z klęską żywiołową). Wówczas pokrycie tych wydatków może nastąpić poprzez zmniejszenie innych wydatków lub zwiększenie zadłużenia.

RYZYO KURSOWE

Występuje w przypadku JST, które zaciągnęły zobowiązania indeksowane do walut obcych.

RYZYO ZMIANY STAWEK PODATKÓW POŚREDNICH

JST mogą ponosić ryzyko zwiększenia stawek podatków pośrednich, w tym stawek podatku od towarów i usług.

Na gruncie obowiązującego stanu prawnego JST jako takie, co do zasady mają ograniczone prawo do pomniejszania podatku należnego o podatek naliczony. Powoduje to, że ponoszą ekonomiczny ciężar podatku od towarów i usług. Podwyższenie stawek podatku od towarów i usług może skutkować wyższymi cenami żądanymi przez dostawców i wykonawców w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

RYZYO STÓP PROCENTOWYCH

Obligacje i kredyty oprocentowane są przeważnie według zmiennych stawek WIBOR, które zmieniają się zarówno w ciągu roku jak i w poszczególnych latach.

Na ustalenie wielkości stawek WIBOR pośredni wpływ ma poziom inflacji, dlatego też JST powinna wziąć pod uwagę ryzyko związane ze zmianami inflacyjnymi. Zmniejszenie poziomu inflacji powodować może zmniejszenie poziomu stawek WIBOR zaś zwiększenie poziomu inflacji prowadzi z reguły do zwiększenia poziomu stawek WIBOR. Tendencje te mają wpływ na poziom obsługi zadłużenia.

RYZYO ZMIAN LEGISLACYJNYCH

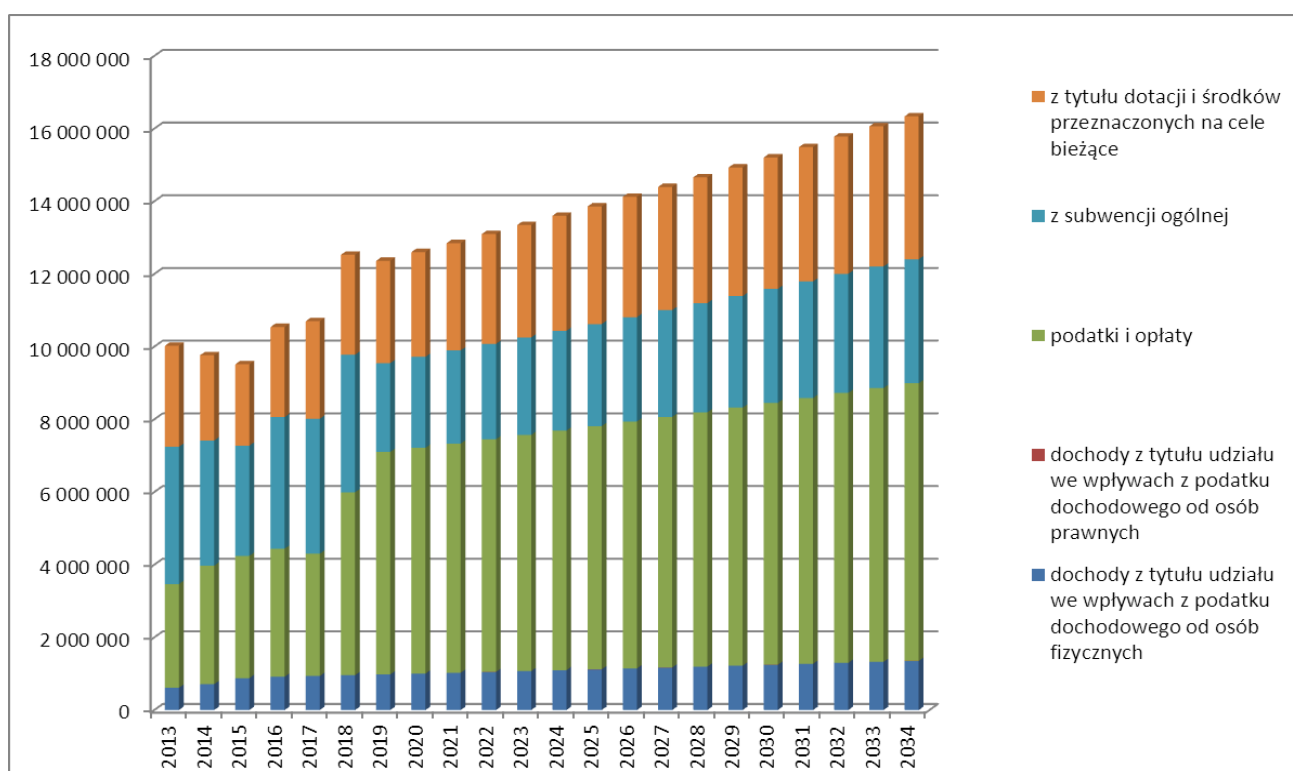
Jest to ryzyko związane z możliwym występowaniem zmian prawnych, dotyczących JST. Jako przykład można tutaj wymienić Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r.

w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 252, poz. 1692). W wyniku tego rozporządzenia klasyfikacja ta uległa poszerzeniu, co dla wielu JST oznaczało konieczność zakwalifikowania do długu wielu tytułów dotychczas nieuznawanych za dług. Kolejnym przykładem mogą być pojawiające się plany Ministra Finansów mające na celu ograniczanie deficytów JST.

6.3. Prognoza sytuacji finansowej Gminy do roku 2034

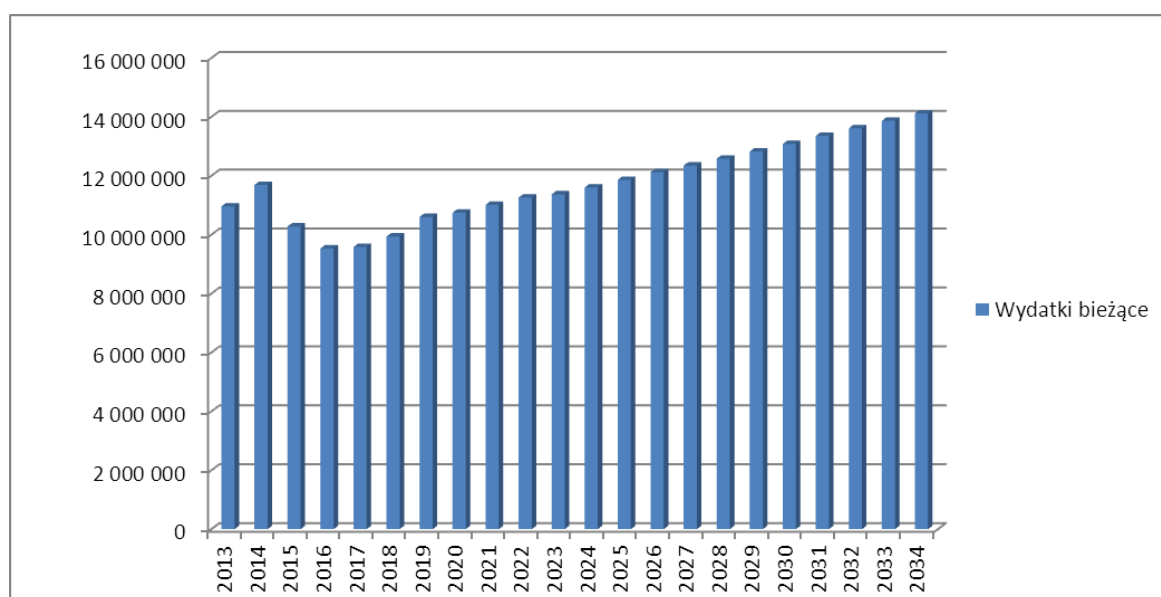
W prognozie dochody bieżące kształtują się w przedziale od 9,8 mln zł w 2014 roku do 16,3 mln zł w roku 2034. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż poziom założonych dochodów bieżących jest możliwy do osiągnięcia pod warunkiem wprowadzenia opisanych wyżej działań maksymalizujących dochody Gminy.

Wykres 5: Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących

W prognozie wydatki bieżące kształtują się w przedziale od 11,7 mln zł w 2014 roku do 14,1 mln zł w roku 2034. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż poziom założonych wydatków bieżących jest możliwy do osiągnięcia pod warunkiem wprowadzenia opisanych wyżej działań ograniczających wydatki Gminy.

Wykres 6: Zmiana poziomu wydatków bieżących

Poniżej przedstawiono wpływ działań restrukturyzacyjnych na poziom prognozowanych dochodów i wydatków Gminy.

Kolorem zaznaczono pozycje dochodów i wydatków, w przypadku których zastosowano korekty wynikające z przyjętych działań restrukturyzacyjnych.

Tabela 17: Wykonanie i prognoza dochodów w latach 2010-2034

	średnia	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
DOCHODY BIEŻĄCE	8 664 922	7 181 658	8 209 581	10 398 806	10 022 550	9 764 597	9 514 916	10 542 046	10 702 494	12 528 703
Udział w podatkach dochodowych	549 295	457 531	555 346	671 848	612 953	711 624	879 467	916 185	938 137	958 806
PIT	547 746	456 053	554 348	670 584	611 920	710 666	878 226	914 899	936 804	958 427
CIT	1 549	1 478	998	1 264	1 033	958	1 241	1 286	1 333	1 379
Podatki i opłaty lokalne	1 443 358	1 162 270	1 230 491	1 562 809	1 741 948	1 862 954	2 417 420	2 489 670	2 372 022	3 996 577
Podatek od nieruchomości	684 802	652 951	627 191	624 890	702 505	633 673	846 993	848 036	834 794	2 575 704
Podatek rolny	487 426	311 525	362 516	597 754	677 846	774 012	884 062	848 663	808 880	797 373
Podatek leśny	104 176	87 494	98 094	117 858	119 891	107 209	114 000	115 575	118 465	121 308
Inne opłaty par. 049	20 386	0	0	0	101 928	257 288	308 010	325 961	334 110	342 128
PCC	76 204	48 023	64 759	138 217	79 670	35 631	74 944	88 003	91 173	94 318
Zezwolenia na sprz. Alkoholu	32 303	33 424	32 143	32 647	32 163	30 986	32 956	33 368	33 785	34 190
Podatek transportowy	16 804	11 641	24 707	17 472	15 477	13 553	14 045	16 651	17 067	17 477
Opłata adiacencka							130 000	200 000	120 000	
Opłata skarbowa	9 196	9 169	8 800	8 449	7 915	8 929	10 000	8 515	8 728	8 938
Opłata targowa	5 613	4 495	8 810	10 750	4 011	1 372	2 410	4 315	4 423	4 529
Inne	6 448	3 548	3 471	14 772	542	301	0	583	597	612
Subwencja	3 290 233	2 825 553	3 176 227	3 489 536	3 777 911	3 442 230	3 032 347	3 621 941	3 715 463	3 785 309
Część oświatowa	2 136 544	2 007 202	2 096 736	2 264 352	2 314 556	2 163 083	2 209 610	2 272 589	2 329 404	2 385 309
Część równoważąca	503	0	0	1 850	132		0	0	0	0
Część wyrównawcza	1 152 416	818 351	1 079 491	1 219 484	1 463 223	1 279 147	822 737	1 349 352	1 386 060	1 400 000
Uzupełnienie subwencji	770	0	0	3 850	0	0	0	0	0	0
Dotacje na zadania bieżące	2 440 907	2 339 041	2 433 370	2 502 105	2 777 363	2 347 829	2 238 224	2 479 986	2 685 486	2 749 938

z Budżetu Państwa	2 184 373	2 095 569	2 250 006	2 358 624	2 369 214	2 083 158	2 218 600	2 334 301	2 536 158	2 597 026
zadania własne	509 197	474 327	468 248	499 930	617 281	688 591	871 368	884 596	901 710	918 551
zadania zlecone	1 675 176	1 621 242	1 781 758	1 858 694	1 751 933	1 394 567	1 347 232	1 449 705	1 634 448	1 678 475
z innych źródeł	256 534	243 473	183 364	143 481	408 149	264 671	19 624	145 685	149 328	152 912
Inne dochody	941 129	397 263	814 147	2 172 508	1 112 375	1 399 960	947 458	1 034 264	991 386	1 038 073
Sprzedaż usług	343 537	242 958	228 556	300 195	685 810	463 349	652 487	761 499	723 036	763 229
najem i dzierżawa	77 911	67 868	77 082	85 173	89 904	91 390	148 000	129 139	132 368	135 544
Wpływy różne par. 097	449 474	9 230	428 992	1 740 148	253 545	782 009	59 536	59 949	59 398	60 823
Odsetki	20 971	28 969	17 212	14 277	22 504	19 636	33 667	30 504	22 504	22 504
Inne dochody par. 069	25 735	33 249	43 424	17 122	19 010	20 513	17 800	18 452	19 313	21 466
Kary, grzywny, mandaty	3 180	200	0	500	15 200	250	5 200	5 200	5 200	6 200
Użytkowanie wieczyste	13 866	14 788	11 743	11 589	14 736	14 508	17 000	17 854	17 900	16 640
Inne	6 456	0	7 138	3 504	11 666	8 305	13 768	11 667	11 667	11 667
DOCHODY MAJĄTKOWE	4 685 247	4 287 340	7 996 921	576 743	10 489 995	1 240 262	396 111	122 857	91 864	50 000
Sprzedaż majątku	1 814 196	1 472 179	482 853	26 082	7 014 632	13 089	100 450	122 857	91 864	50 000
Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	2 182 605	2 815 161	7 514 068	550 661	33 133	1 098 975	60 192	0	0	0
z Budżetu Państwa	2 182 605	2 815 161	7 514 068	550 661	0	1 900	0	0	0	0
z innych źródeł	0	0	0	0	33 133	1 097 075	60 192	0	0	0
Wpływy ze zwrotu dotacji	688 446	0	0	0	3 442 230	128 198	235 469	0	0	0
DOCHODY OGÓŁEM	13 350 169	11 468 998	16 206 502	10 975 549	20 512 545	11 004 859	9 911 027	10 664 903	10 794 358	12 578 703

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
DOCHODY BIEŻĄCE	12 363 098	12 602 756	12 848 222	13 099 632	13 346 543	13 599 172	13 857 649	14 122 232	14 393 067	14 658 407	14 929 612
<i>Udział w podatkach dochodowych</i>	981 842	1 004 077	1 026 835	1 050 126	1 073 077	1 096 535	1 120 506	1 145 098	1 170 326	1 195 203	1 220 594
PIT	980 417	1 002 606	1 025 316	1 048 559	1 071 462	1 094 870	1 118 791	1 143 331	1 168 506	1 193 330	1 218 668
CIT	1 425	1 471	1 519	1 567	1 615	1 665	1 715	1 767	1 820	1 873	1 926
<i>Podatki i opłaty lokalne</i>	5 013 359	5 080 594	5 145 413	5 211 854	5 277 153	5 344 015	5 412 478	5 482 607	5 554 445	5 624 871	5 696 909
Podatek od nieruchomości	3 504 102	3 533 251	3 563 169	3 593 876	3 624 081	3 655 051	3 686 803	3 719 359	3 752 739	3 785 476	3 819 004
Podatek rolny	870 286	892 629	911 412	930 646	949 522	968 830	988 583	1 008 790	1 029 462	1 049 790	1 070 364
Podatek leśny	124 219	127 200	130 253	133 379	136 447	139 585	142 796	146 080	149 440	152 728	156 088
Inne opłaty par. 049	350 339	358 747	367 357	376 174	384 826	393 677	402 732	411 994	421 470	430 743	440 219
PCC	97 499	100 663	103 903	107 222	110 510	113 872	117 306	120 844	124 489	128 119	131 821
Zezwolenia na sprz. alkoholu	34 600	35 016	35 436	35 861	36 273	36 691	37 113	37 539	37 971	38 389	38 811
Podatek transportowy	17 896	18 326	18 765	19 216	19 658	20 110	20 572	21 046	21 530	22 003	22 487
Opłata skarbową	9 152	9 372	9 597	9 827	10 053	10 284	10 521	10 763	11 010	11 253	11 500
Opłata targowa	4 638	4 749	4 863	4 980	5 094	5 212	5 332	5 454	5 580	5 702	5 828
Inne	628	641	658	673	689	703	720	738	754	668	787
<i>Subwencja</i>	2 442 557	2 501 178	2 561 207	2 622 676	2 682 997	2 744 706	2 807 834	2 872 414	2 938 480	3 003 127	3 069 195
Część oświatowa	2 442 557	2 501 178	2 561 207	2 622 676	2 682 997	2 744 706	2 807 834	2 872 414	2 938 480	3 003 127	3 069 195
Część równoważąca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Część wyrównawcza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uzupełnienie subwencji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Dotacje na zadania bieżące</i>	2 815 936	2 883 519	2 952 723	3 023 588	3 093 131	3 164 273	3 237 051	3 311 503	3 387 668	3 462 197	3 538 365
z Budżetu Państwa	2 659 354	2 723 179	2 788 535	2 855 460	2 921 136	2 988 322	3 057 053	3 127 365	3 199 295	3 269 679	3 341 612
zadania własne	935 796	953 456	971 538	990 055	1 008 227	1 026 816	1 045 832	1 065 286	1 085 189	1 104 662	1 124 565

zadania zlecone	1 723 558	1 769 723	1 816 997	1 865 405	1 912 909	1 961 506	2 011 221	2 062 079	2 114 106	2 165 017	2 217 047
z innych źródeł	156 582	160 340	164 188	168 128	171 995	175 951	179 998	184 138	188 373	192 517	196 753

Inne dochody	1 109 404	1 133 388	1 162 044	1 191 388	1 220 185	1 249 643	1 279 780	1 310 610	1 342 148	1 373 009	1 404 549
Sprzedaż usług	824 930	846 153	868 908	892 210	915 077	938 470	962 401	986 882	1 011 926	1 036 433	1 061 478
najem i dzierżawa	138 797	142 129	145 540	149 033	152 460	155 967	159 554	163 224	166 978	170 652	174 406
Wpływy różne par. 097	65 283	63 778	65 309	66 876	68 414	69 988	71 597	73 244	74 929	76 577	78 262
Odsetki	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504
Inne dochody par. 069	21 981	22 509	23 049	23 602	24 145	24 700	25 269	25 850	26 444	27 026	27 621
Kary, grzywny, mandaty	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200
Użytkowanie wieczyste	17 039	17 448	17 867	18 296	18 717	19 147	19 588	20 038	20 499	20 950	21 411
Inne	11 670	11 667	11 667	11 667	11 668	11 667	11 667	11 668	11 668	11 667	11 667

DOCHODY MAJĄTKOWE	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
--------------------------	---------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

<i>Sprzedaż majątku</i>	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-------------------------	--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

<i>Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
z Budżetu Państwa											
z innych źródeł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

<i>Wpływy ze zwrotu dotacji</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---------------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

DOCHODY OGÓŁEM	12 413 098	12 602 756	12 848 222	13 099 632	13 346 543	13 599 172	13 857 649	14 122 232	14 393 067	14 658 407	14 929 612
-----------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

	2030	2031	2032	2033	2034
DOCHODY BIEŻĄCE	15 206 949	15 490 411	15 780 278	16 063 399	16 339 049
<i>Udział w podatkach dochodowych</i>	<i>1 246 615</i>	<i>1 273 168</i>	<i>1 300 378</i>	<i>1 327 125</i>	<i>1 353 344</i>
PIT	1 244 632	1 271 129	1 298 280	1 324 969	1 351 131
CIT	1 983	2 039	2 098	2 156	2 213
<i>Podatki i opłaty lokalne</i>	<i>5 770 625</i>	<i>5 846 026</i>	<i>5 923 183</i>	<i>5 998 593</i>	<i>6 072 057</i>
Podatek od nieruchomości	3 853 344	3 888 515	3 924 537	3 959 754	3 994 068
Podatek rolny	1 091 492	1 113 085	1 135 153	1 156 681	1 177 614
Podatek leśny	159 522	163 031	166 618	170 117	173 519
Inne opłaty par. 049	449 904	459 802	469 917	479 786	489 381
PCC	135 630	139 515	143 511	147 478	151 405
Zezwolenia na sprz. alkoholu	39 238	39 670	40 106	40 527	40 932
Podatek transportowy	22 982	23 488	24 004	24 508	24 999
Opłata skarbową	11 753	12 012	12 276	12 534	12 784
Opłata targowa	5 956	6 087	6 221	6 352	6 479
Inne	804	821	840	856	876
<i>Subwencja</i>	<i>3 136 718</i>	<i>3 205 725</i>	<i>3 276 251</i>	<i>3 345 053</i>	<i>3 411 954</i>
Część oświatowa	3 136 718	3 205 725	3 276 251	3 345 053	3 411 954
Część równoważąca	0	0	0	0	0
Część wyrównawcza	0	0	0	0	0
Uzupełnienie subwencji	0	0	0	0	0
<i>Dotacje na zadania bieżące</i>	<i>3 616 209</i>	<i>3 695 766</i>	<i>3 777 072</i>	<i>3 856 391</i>	<i>3 933 519</i>
z Budżetu Państwa	3 415 128	3 490 261	3 567 046	3 641 954	3 714 793
zadania własne	1 144 906	1 165 694	986 938	1 007 664	1 027 817
zadania zlecone	2 270 222	2 324 567	2 580 108	2 634 290	2 686 976
z innych źródeł	201 081	205 505	210 026	214 437	218 725

Inne dochody	1 436 782	1 469 726	1 503 394	1 536 237	1 568 175
Sprzedaż usług	1 087 075	1 113 234	1 139 969	1 166 051	1 191 412
najem i dzierżawa	178 243	182 164	186 172	190 081	193 883
Wpływy różne par. 097	79 984	81 743	83 542	85 296	87 002
Odsetki	22 504	22 504	22 504	22 504	22 504
Inne dochody par. 069	28 228	28 849	29 484	30 103	30 705
Kary, grzywny, mandaty	7 200	7 200	7 200	7 200	7 200
Użytkowanie wieczyste	21 882	22 363	22 855	23 335	23 802
Inne	11 666	11 669	11 668	11 667	11 667

DOCHODY MAJĄTKOWE	0	0	0	0	0
--------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Sprzedaż majątku	0	0	0	0	0
-------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

Dotacje inwestycyjne i śr. bezzwrotne	0	0	0	0	0
z Budżetu Państwa					
z innych źródeł	0	0	0	0	0

Wpływy ze zwrotu dotacji	0	0	0	0	0
---------------------------------	----------	----------	----------	----------	----------

DOCHODY OGÓŁEM	15 206 949	15 490 411	15 780 278	16 063 399	16 339 049
-----------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Tabela 18: Wykonanie i prognoza wydatków w latach 2010-2034

	średnia	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
WYDATKI BIEŻĄCE	9 335 418	8 605 253	8 622 936	9 793 466	10 957 878	11 684 044	10 275 843	9 529 352	9 578 807	9 936 032
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	384 637	597 287	231 102	217 316	101 974	277 778				
<i>Wynagrodzenia</i>	4 185 472	3 599 320	4 052 021	4 378 465	5 204 229	4 367 439	4 242 363	4 203 120	4 242 298	4 355 634
<i>Socjalne</i>	1 490 021	1 529 053	1 478 826	1 501 861	1 507 664	1 607 509	1 564 152	1 624 340	1 654 948	1 726 749
<i>Usługi pozostałe</i>	877 244	970 996	848 549	975 532	912 787	1 559 014	820 771	825 458	841 583	882 201
<i>Obsługa długu</i>	519 566	311 013	417 271	805 817	791 115	2 010 093	1 969 529	1 193 805	1 108 971	1 015 419
<i>Zakup materiałów</i>	535 765	515 664	518 756	615 717	669 238	637 241	351 098	376 966	389 419	470 166
<i>Zakup energii</i>	257 018	197 530	147 494	350 273	316 680	306 372	243 142	163 601	167 691	171 715
<i>Opłaty i składki (ubezpj)</i>	230 948	207 648	234 014	235 265	298 088	301 837	302 400	313 178	321 008	328 712
<i>Podatek od nieruchomości</i>	51 149	0	0	0	255 743	104 655	5 000	5 599	6 124	6 539
<i>Dotacje i subwencje</i>	159 897	138 601	158 250	179 389	206 297	182 100	196 000	195 728	200 621	205 436
<i>Dodatki do wynagrodzeń</i>	199 956	198 210	196 025	209 984	194 225	234 968	199 863	208 955	214 179	219 319
<i>Remonty</i>	121 454	115 397	38 775	126 781	184 988	82 863	70 000	95 653	100 942	215 175
<i>Stypendia</i>	139 301	117 187	152 900	131 152	173 161	158 956	161 329	186 294	190 951	195 534
<i>Pozostałe odsetki</i>	303 599	624 671	285 693	166 530	75 478	31 483	0	0	0	0
<i>VAT</i>	10 944	0	0	13 557	41 164	4 332	8 000	0	0	0
<i>Pozostałe</i>	253 084	79 963	94 362	103 143	127 021	95 182	142 196	136 655	140 072	143 433
WYDATKI INWESTYCYJNE	7 188 765	5 130 133	13 717 662	9 619 863	6 219 296	1 660 153	60 191	0	0	0
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	2 257 165	997 623	2 907 090	1 601 949	4 702 501		0	0	0	0
WYDATKI OGÓŁEM	16 524 183	13 735 386	22 340 598	19 413 329	17 177 174	13 344 197	10 336 034	9 529 352	9 578 807	9 936 032

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
WYDATKI BIEŻĄCE	10 597 786	10 742 928	11 009 651	11 261 061	11 367 966	11 599 172	11 857 649	12 122 232	12 343 067	12 578 407	12 819 612
<i>w tym spłata zobowiązań</i>											
<i>Wynagrodzenia</i>	4 521 689	4 650 529	4 812 222	4 936 835	5 059 122	5 184 222	5 312 199	5 443 120	5 577 052	5 708 107	5 842 045
<i>Socjalne</i>	1 745 825	1 869 128	1 930 630	1 974 565	2 017 680	2 061 787	2 106 908	2 153 067	2 200 287	2 246 494	2 293 717
<i>Usługi pozostałe</i>	1 105 773	1 129 912	1 154 630	1 179 941	1 185 883	1 230 190	1 256 184	1 282 776	1 309 980	1 336 600	1 363 805
<i>Obsługa długu</i>	882 726	793 457	736 878	683 371	628 523	573 676	519 621	465 620	411 621	357 676	303 621
<i>Zakup materiałów</i>	766 113	728 557	743 214	810 518	822 816	794 799	814 791	885 266	906 291	927 203	958 652
<i>Zakup energii</i>	175 837	180 057	184 378	188 803	193 146	197 588	202 132	206 782	211 537	216 191	220 948
<i>Opłaty i składki (ubezpj)</i>	336 601	344 680	352 952	361 423	369 736	378 239	386 939	395 839	404 943	413 852	422 956
<i>Podatek od nieruchomości</i>	9 104	10 787	12 671	15 094	16 621	17 716	18 992	19 469	20 153	21 687	22 399
<i>Dotacje i subwencje</i>	210 366	215 415	220 585	225 879	231 074	236 389	241 826	247 388	253 078	258 646	264 336
<i>Dodatki do wynagrodzeń</i>	224 582	229 972	235 492	241 144	246 690	252 364	258 168	264 106	270 180	276 124	282 199
<i>Remonty</i>	272 068	235 002	262 037	270 790	215 405	282 162	340 878	350 613	360 368	389 066	408 783
<i>Stypendia</i>	200 227	205 032	209 953	214 992	219 937	224 995	230 170	235 464	240 880	246 179	251 595
<i>Pozostałe odsetki</i>											
<i>VAT</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Pozostałe</i>	146 875	150 400	154 009	157 706	161 333	165 045	168 841	172 722	176 697	180 582	184 556
WYDATKI INWESTYCYJNE	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	200 000	200 000	200 000	250 000	280 000	310 000
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
WYDATKI OGÓŁEM	10 697 786	10 842 928	11 109 651	11 361 061	11 467 966	11 799 172	12 057 649	12 322 232	12 593 067	12 858 407	13 129 612

	2030	2031	2032	2033	2034
WYDATKI BIEŻĄCE	13 076 949	13 350 411	13 610 278	13 863 399	14 109 049
<i>w tym spłata zobowiązań</i>					
<i>Wynagrodzenia</i>	5 978 930	6 118 827	6 261 801	6 401 279	6 536 904
<i>Socjalne</i>	2 341 978	2 391 302	2 441 711	2 490 887	2 538 704
<i>Usługi pozostałe</i>	1 391 608	1 420 024	1 499 064	1 527 395	1 554 943
<i>Obsługa długu</i>	249 621	195 621	141 676	87 621	33 620
<i>Zakup materiałów</i>	940 601	1 002 995	965 915	981 749	997 621
<i>Zakup energii</i>	225 808	230 776	235 853	240 806	245 622
<i>Opłaty i składki (ubezpj)</i>	432 261	441 771	451 490	460 971	470 191
<i>Podatek od nieruchomości</i>	23 317	24 423	25 741	26 867	27 778
<i>Dotacje i subwencje</i>	270 151	276 095	282 169	288 094	293 856
<i>Dodatki do wynagrodzeń</i>	288 407	294 752	301 237	307 563	313 714
<i>Remonty</i>	488 518	498 273	538 047	574 815	611 237
<i>Stypendia</i>	257 130	262 787	268 568	274 208	279 692
<i>Pozostałe odsetki</i>					
<i>VAT</i>	0	0	0	0	0
<i>Pozostałe</i>	188 619	192 765	197 006	201 144	205 167
WYDATKI INWESTYCYJNE	330 000	340 000	370 000	400 000	430 000
<i>w tym spłata zobowiązań</i>	0	0	0	0	0
WYDATKI OGÓŁEM	14 406 949	13 690 411	13 980 278	14 263 399	14 539 049

Punktem wyjścia do przeprowadzenia konsolidacji zobowiązań finansowych Gminy jest analiza jej bieżących zobowiązań. Zgodnie ze stanem na koniec 2014 roku posiadała ona zobowiązania w wysokości 33,2 mln zł. Marża finansowania kształtuje się na poziomie od 0,3 pp. do 6,34 pp.

W celu zachowania zdolności do regulowania zobowiązań, Gmina powinna skonsolidować zobowiązania w wysokości co najmniej 26,5 mln zł. Konieczna jest restrukturyzacja tj. częściowa spłata zobowiązań, Szczegółowy harmonogram spłat zobowiązań zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 19: Harmonogram spłat zobowiązań ze szczególnym uwzględnieniem spłat pożyczki ze Skarbu Państwa

	Spłata zobowiązań gminy				Skarb Państwa			
	Rozchody	Przychody	Odsetki	Razem	Rozchody	Przychody	Odsetki	Razem
2015	26 074 992	26 500 000	1 969 529	1 544 521	0	26 500 000	200 384	-26 299 616
2016	1 135 551		1 193 806	2 329 357	0	0	795 000	795 000
2017	1 215 551		1 108 971	2 324 522	0	0	795 000	795 000
2018	2 642 671		1 015 419	3 658 090	300 000	0	793 866	1 093 866
2019	1 715 312		882 726	2 598 038	500 000	0	780 339	1 280 339
2020	1 759 828		793 457	2 553 285	900 000	0	760 838	1 660 838
2021	1 738 571		736 879	2 475 450	1 600 000	0	725 885	2 325 885
2022	1 738 571		683 371	2 421 942	1 600 000	0	677 885	2 277 885
2023	1 878 577		628 523	2 507 100	1 800 000	0	627 621	2 427 621
2024	1 800 000		573 676	2 373 676	1 800 000	0	573 676	2 373 676
2025	1 800 000		519 621	2 319 621	1 800 000	0	519 621	2 319 621
2026	1 800 000		465 621	2 265 621	1 800 000	0	465 621	2 265 621
2027	1 800 000		411 621	2 211 621	1 800 000	0	411 621	2 211 621
2028	1 800 000		357 676	2 157 676	1 800 000	0	357 676	2 157 676
2029	1 800 000		303 621	2 103 621	1 800 000	0	303 621	2 103 621
2030	1 800 000		249 621	2 049 621	1 800 000	0	249 621	2 049 621
2031	1 800 000		195 621	1 995 621	1 800 000	0	195 621	1 995 621
2032	1 800 000		141 676	1 941 676	1 800 000	0	141 676	1 941 676
2033	1 800 000		87 621	1 887 621	1 800 000	0	87 621	1 887 621
2034	1 800 000		33 621	1 833 621	1 800 000	0	33 621	1 833 621
Razem	59 699 623	26 500 000	12 352 675	45 552 298	26 500 000	26 500 000	9 496 814	9 496 814

Tabela 20: Harmonogram spłat zobowiązań obecnie bez konsolidacji poprzez zaciągnięcie pożyczki ze Skarbu Państwa

	BRE		BRE2		BP		BPS	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki
2015	100 000	6 387	78 571	19 131	100 000	569	0	18 614
2016	100 000	1 802	78 571	16 798	0	0	120 000	13 757
2017	0	0	78 571	14 558	0	0	120 000	8 894
2018	0	0	78 571	12 272	0	0	240 000	4 034
2019	0	0	78 571	10 298	0	0	0	0
2020	0	0	78 571	7 928	0	0	0	0
2021	0	0	78 571	5 585	0	0	0	0
2022	0	0	78 571	3 251	0	0	0	0
2023	0	0	78 577	902	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	200 000	8 189	707 145	90 724	100 000	569	480 000	45 300

	BPS2		WBK		BRE3		CONTAGO	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki
2015	140 000	27 819	130 000	30 912	60 000	24 453	320 000	83 200
2016	140 000	21 460	130 000	25 719	60 000	21 281	480 000	79 733
2017	140 000	15 079	130 000	20 382	60 000	18 105	0	62 400
2018	140 000	8 709	130 000	15 117	60 000	14 931	960 000	33 593
2019	140 000	2 339	130 000	9 852	60 000	11 757	0	0
2020	0	0	130 000	4 589	60 000	8 585	0	0
2021	0	0	0	0	60 000	5 409	0	0
2022	0	0	0	0	60 000	2 235	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	700 000	75 404	780 000	106 571	480 000	106 756	1 760 000	258 927

	BOS		MW		MW2		MW3	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki
2015	186 980	28 714	254 305	274 453	0	254 020	4 988 827	293 659
2016	186 980	17 959	254 305	254 539	87 908	254 049	0	0
2017	186 980	2 158	254 305	230 836	351 633	231 460	0	0
2018	0	0	254 305	207 847	351 633	199 707	0	0
2019	0	0	254 305	184 858	351 633	167 955	0	0
2020	0	0	254 305	162 331	351 633	136 608	0	0
2021	0	0	254 305	138 880	351 633	104 450	0	0
2022	0	0	254 305	115 890	351 633	72 697	0	0
2023	0	0	254 304	92 901	351 633	40 945	0	0
2024	0	0	254 304	70 122	263 725	9 917	0	0
2025	0	0	254 304	46 923	0	0	0	0
2026	0	0	254 304	23 934	0	0	0	0
2027	0	0	148 344	3 343	0	0	0	0
Razem	560 940	48 831	3 200 000	1 806 857	2 813 064	1 471 808	4 988 827	293 659

	MW4		MW5		MW7		MW8	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	WB	Rozchody	WB
2015	7 049 069	414 931	7 228 479	446 734	0	23 632	0	46 709
2016	0	0	0	0	0	23 632	0	46 709
2017	0	0	0	0	0	23 632	0	46 709
2018	0	0	0	0	0	23 632	0	46 709
2019	0	0	0	0	299 141	11 654	0	46 709
2020	0	0	0	0	0	0	591 257	11 517
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	7 049 069	414 931	7 228 479	446 734	299 141	106 183	591 257	245 064

	MAGELLAN		MW9		MAGELLAN 2	
	Rozchody	WB	Rozchody	WB	Rozchody	WB
2015	0	25 280	0	32 714	0	11 880
2016	0	25 280	0	32 714	0	31 860
2017	0	25 280	0	32 714	500 000	3 960
2018	320 000	6 233	414 100	16 222		0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0
Razem	320 000	82 073	414 100	114 364	500 000	47 700

Tabela 21: Harmonogram spłat zobowiązań po konsolidacji poprzez zaciągnięcie pożyczki ze Skarbu Państwa

	BRE		BRE2		BP		BPS	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki
2015	100 000	6 387	78 571	19 131	100 000	569	0	18 614
2016	100 000	1 802	78 571	16 798	0	0	120 000	13 757
2017	0	0	78 571	14 558	0	0	120 000	8 894
2018	0	0	78 571	12 272	0	0	240 000	4 034
2019	0	0	78 571	10 298	0	0	0	0
2020	0	0	78 571	7 928	0	0	0	0
2021	0	0	78 571	5 585	0	0	0	0
2022	0	0	78 571	3 251	0	0	0	0
2023	0	0	78 577	902	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	200 000	8 189	707 145	90 724	100 000	569	480 000	45 300

	BPS2		WBK		BRE3		CONTAGO	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki
2015	140 000	27 819	130 000	30 912	60 000	24 453	320 000	83 200
2016	140 000	21 460	130 000	25 719	60 000	21 281	480 000	79 733
2017	140 000	15 079	130 000	20 382	60 000	18 105	0	62 400
2018	140 000	8 709	130 000	15 117	60 000	14 931	960 000	33 593
2019	140 000	2 339	130 000	9 852	60 000	11 757	0	0
2020	0	0	130 000	4 589	60 000	8 585	0	0
2021	0	0	0	0	60 000	5 409	0	0
2022	0	0	0	0	60 000	2 235	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	700 000	75 404	780 000	106 571	480 000	106 756	1 760 000	258 927

	BOS		MW		MW2		MW3	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki
2015	186 980	28 714	3 200 000	209 275	2 813 067	107 316	4 988 827	293 659
2016	186 980	17 959	0	0	0	0	0	0
2017	186 980	2 158	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	560 940	48 831	3 200 000	209 275	2 813 067	107 316	4 988 827	293 659

	MW4		MW5		MW6		MW7	
	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	Odsetki	Rozchody	WB
2015	7 049 069	414 931	7 228 479	446 734	0	40 100	0	23 632
2016	0	0	0	0	0	40 100	0	23 632
2017	0	0	0	0	0	40 100	0	23 632
2018	0	0	0	0	0	40 100	0	23 632
2019	0	0	0	0	507 600	9 778	299 141	11 654
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	7 049 069	414 931	7 228 479	446 734	507 600	170 180	299 141	106 183

	MW8		MAGELLAN		MW9		MAGELLAN 2	
	Rozchody	WB	Rozchody	WB	Rozchody	WB	Rozchody	WB
2015	0	46 709	0	25 280	0	32 714	0	11 880
2016	0	46 709	0	25 280	0	32 714	0	31 860
2017	0	46 709	0	25 280	0	32 714	500 000	3 960
2018	0	46 709	320 000	6 233	414 100	16 222		0
2019	0	46 709	0	0	0	0	0	0
2020	591 257	11 517	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	591 257	245 064	320 000	82 073	414 100	114 364	500 000	47 700

Słownik:

BRE – Bank Hipoteczny SA BP – Bank Pocztowy SA

BPS – Bank Polskiej Spółdzielczości SA

WBK – BZ WBK SA

CONTAGO – Contago Fundusz Inwestycyjny Zamknięty BOS – Bank Ochrony Środowiska SA

MW – MW Trade SA

MAGELLAN – Magellan SA

WB – wydatki bieżące inne niż odsetki

Kolejne cyfry oznaczają kolejne umowy z tym samym wierzycielem.

Opisana wyżej propozycja zmian w obszarze finansowania zobowiązań Gminy skutkuje istotnym zmniejszeniem kosztów odsetkowych w latach prognozy, co ma bezpośrednie przełożenie na poziom osiągniętej nadwyżki operacyjnej, która zostaje przeznaczona na spłatę zobowiązań w tym pożyczkę z budżetu państwa.

Gmina od 2016 roku spełnia wymóg art. 242 Ustawy o finansach publicznych.

Gmina począwszy od 2029 roku spełnia wymóg art. 243 Ustawy o finansach publicznych.

Szczegółowe zestawienie poziomu nadwyżki operacyjnej oraz kwot spłat odsetek i kapitału zobowiązań Gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 22: Poziom nadwyżki operacyjnej po wdrożeniu działań naprawczych w szczególności konsolidacji zobowiązań poprzez zaciągnięcie pożyczki ze Skarbu Państwa

(zł)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Splata kapitału	26 074 992	1 135 551	1 215 551	2 642 671	1 715 312	1 759 828	1 738 571	1 738 571	1 878 577
Odsetki	1 969 529	1 193 806	1 108 971	1 015 419	882 726	793 457	736 879	683 371	628 523
Splaty razem	28 044 521	2 329 357	2 324 522	3 658 090	2 598 038	2 553 285	2 475 450	2 421 942	2 507 100
Zadłużenie	33 624 631	32 489 080	31 273 529	28 630 859	26 915 547	25 155 719	23 417 148	21 678 577	19 800 000
Nadwyżka operacyjna	-760 927	1 012 694	1 123 687	2 592 671	1 765 312	1 859 828	1 838 571	1 838 571	1 978 577
Sprzedaż majątku	100 450	122 857	91 864	50 000	50 000	0	0	0	0
Razem	-660 447	1 135 551	1 215 551	2 642 671	1 815 312	1 859 828	1 838 571	1 838 571	1 978 577
Dochody ogółem	9 911 027	10 664 903	10 794 358	12 578 703	12 413 098	12 602 756	12 848 222	13 099 632	13 346 543
Splaty / Dochody	282,96%	21,84%	21,78%	29,08%	20,93%	20,26%	19,27%	18,49%	18,78%
Nadwyżka operacyjna / Dochody	-6,66%	10,65%	11,48%	21,01%	14,62%	14,76%	14,31%	14,04%	14,82%
Średnia z ostatnich 3 lat	6,02%	1,89%	4,44%	5,16%	14,38%	15,70%	16,80%	14,56%	14,37%
Spełnienie art. 242	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Spełnienie art. 243	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE

(zł)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Spłata kapitału	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Odsetki	573 676	519 621	465 621	411 621	357 676	303 621	249 621	195 621	141 676	87 621	33 621
Spłaty razem	2 373 676	2 319 621	2 265 621	2 211 621	2 157 676	2 103 621	2 049 621	1 995 621	1 941 676	1 887 621	1 833 621
Zadłużenie	18 000 000	16 200 000	14 400 000	12 600 000	10 800 000	9 000 000	7 200 000	5 400 000	3 600 000	1 800 000	0
Nadwyżka operacyjna	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 050 000	2 080 000	2 110 000	2 130 000	2 140 000	2 170 000	2 200 000	2 230 000
Sprzedaż majątku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 050 000	2 080 000	2 110 000	2 130 000	2 140 000	2 170 000	2 200 000	2 230 000
Dochody ogółem	13 599 172	13 857 649	14 122 232	14 393 067	14 658 407	14 929 612	15 206 949	15 490 411	15 780 278	16 063 399	16 339 049
Spłaty / Dochody	17,45%	16,74%	16,04%	15,37%	14,72%	14,09%	13,48%	12,88%	12,30%	11,75%	11,22%
Nadwyżka operacyjna / Dochody	14,71%	14,43%	14,16%	14,24%	14,19%	14,13%	14,01%	13,81%	13,75%	13,70%	13,65%
Średnia z ostatnich 3 lat	14,39%	14,52%	14,65%	14,43%	14,28%	14,20%	14,19%	14,11%	13,98%	13,86%	13,85%
Spełnienie art. 242	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Spełnienie art. 243	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

SPIS TABEL

Tabela 1	Dochody Gminy Ostrowice w latach 2010-2014.....	10
Tabela 2	Dochody Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (struktura).....	11
Tabela 3	Dochody Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (zmiana).....	12
Tabela 4	Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014(działy).....	15
Tabela 5	Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014.....	16
Tabela 6	Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (struktura).....	17
Tabela 7	Wydatki Gminy Ostrowice w latach 2010-2014 (zmiana).....	17
Tabela 8	Zestawienie kosztów inwestycji zrealizowanych w latach 2010-2013	20
Tabela 9	Przepływy pieniężne w latach 2010-2014.....	24
Tabela 10	Zestawienie zobowiązań Gminy na dzień 31.12.2014 roku.....	27
Tabela 11	Porównanie korzyści wynikających z niższych kosztów obsługi zobowiązań w przypadku otrzymania pożyczki z budżetu państwa w kwocie 26 500 000 zł.....	31
Tabela 12	Porównanie taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków.....	35
Tabela 13	Efekty dokonanej modernizacji oświetlenia ulicznego	40
Tabela 14	Zestawienie składników majątkowych przeznaczonych do sprzedaży	42

Tabela 15	Składniki majątkowe gminy	42
Tabela 16	Harmonogram wdrożenia	45
Tabela 17	Wykonanie i prognoza dochodów w latach 2010-2034	54
Tabela 18	Wykonanie i prognoza wydatków w latach 2010-2034	60
Tabela 19	Harmonogram spłat zobowiązań ze szczególnym uwzględnieniem spłat pożyczki ze Skarbu Państwa	63
Tabela 20	Harmonogram spłat zobowiązań obecnie bez konsolidacji poprzez zaciągnięcie pożyczki ze Skarbu Państwa	64
Tabela 21	Harmonogram spłat zobowiązań po konsolidacji poprzez zaciągnięcie pożyczki ze Skarbu Państwa	66
Tabela 22	Poziom nadwyżki operacyjnej po wdrożeniu działań naprawczych w szczególności konsolidacji zobowiązań poprzez zaciągnięcie pożyczki ze Skarbu Państwa	70

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących.....	13
Wykres 2	Struktura i zmiana poziomu wydatków bieżących	19
Wykres 3	Wzrost PKB i inflacji	48
Wykres 4	Zmiana udziału dochodów i wydatków instytucji rządowych i samorządowych w PKB i jej wpływ na prognozowany wzrost dochodów i wydatków	48
Wykres 5	Struktura i zmiana poziomu dochodów bieżących	52
Wykres 6	Zmiana poziomu wydatków bieżących	53

ZAŁĄCZNIK NR 1

ZAŁĄCZNIK NR 2